

Hadforbrydelser i 2021

Rigspolitiets årsrapport vedrørende hadforbrydelser



Resumé

Denne rapport udgør Rigspolitiets afrapportering vedrørende hadforbrydelser i 2021 og er den syvende årsrapport vedrørende hadforbrydelser udarbejdet af Rigspoliet. Alle Rigspolitiets årsrapporter vedrørende hadforbrydelser kan findes på politiets hjemmeside (www.politi.dk).

Rapporten er baseret på politiets monitoring af hadforbrydelsesområdet. Formålet med monitoringsordningen er at styrke politiets registrering af hadforbrydelser og løbende at have et overblik over antallet af hadforbrydelser og deres fordeling på forskellige motivtyper, kriminalitetstyper, gerningssteder, politikredse m.v. Årsrapportens datamateriale består af sager fra politiets sagsstyringssystem (POLSAS).

Årsrapporten viser følgende i forhold til antallet og fordelingen af hadforbrydelser i 2021:

- I 2021 registrerede politiet 521 sager, som efter Rigspolitiets opfattelse kan karakteriseres som hadforbrydelser. Antallet af registrerede hadforbrydelsessager er således samlet set faldet med 114 sager, svarende til 18 %, fra 2020 til 2021 (fra 635 sager til 521 sager).
- Der er ikke en entydig forklaring på faldet i det samlede antal registrerede hadforbrydelsessager. Det kan således reflektere et fald i forekomsten af hadforbrydelser, forandringer i anmeldelsespraksis eller evt. i procedurer omkring monitoringen.
- Det er især de racistisk motiverede hadforbrydelser, der er registreret færre af (fra 360 i 2020 til 254 i 2021), svarende til et fald på 29 %. Der er derimod sket en stigning i hadforbrydelsessager rettet mod LGBTI+ (fra 79 sager i 2020 til 102 sager i 2021) svarende til en stigning på 29 %.
- Faldet i registrerede hadforbrydelser har været særlig markant i kategorien af såkaldte hændelses- og undersøgelsessager (fra 321 sager i 2020 til 215 sager i 2021) svarende til et fald på 33 %. Hændelses- og undersøgelsessager er sager, hvor der ud fra de umiddelbart foreliggende oplysninger er tvivl om, hvorvidt anmeldelsen vedrører et strafbart forhold, eller der er tvivl om gerningsindholdet.
- Antallet af hadforbrydelser, som er registreret som straffesager, er faldet med 3 % (fra 314 sager i 2020 til 306 sager i 2021). Inden for kategorien straffesager er antallet af registrerede voldsforbrydelser med et hadmotiv dog steget med 63 % (fra 43 sager i 2020 til 70 sager i 2021).
- Hadforbrydelserne i 2021 fandt særligt sted inden for kriminalitetstyperne hadefulde ytringer/straffelovens § 266 b (112 sager), vold (70 sager), hærværk og graffiti (43 sager) samt trusler (41 sager).
- Racistisk motiverede hadforbrydelser var den mest udbredte motivkategori i 2021 (254 sager). Herefter fulgte religiøst orienterede hadforbrydelser (164 sager) og hadforbrydelser rettet mod LGBTI+ (102 sager).
- Der er registreret 93 sager vedrørende jødedom, hvilket er en stigning på 18 % i forhold til 2020. Stigningen kan tilskrives en enkelt persons hadefulde antisemitiske ytringer via e-mails i 2021.

- Der er registreret en hadforbrydelsessag vedrørende handicap i 2021 (det vil sige i perioden 1. maj til 31. december 2021).¹
- Ud af de 521 hadforbrydelsessager er der på tidspunktet for rapportens udarbejdelse rejst 159 sigtelser i 146 sager mod i alt 110 personer. Der er rejst flest sigtelser for hadefulde ytringer (straffelovens § 266 b) (73) og vold (36).

Hadforbrydelser i perioden 2017- 2021 fordelt på motivkategorier (jf. tabel 3)

Motiv	Underkategori	2017	2018	2019	2020	2021
Racistisk	Nationalitet/etnicitet	56	52	92	115	79
	Race/hudfarve	103	155	144	142	112
	Øvrige racistisk motiveret	64	53	76	103	63
	<i>I alt</i>	<i>223</i>	<i>260</i>	<i>312</i>	<i>360</i>	<i>254</i>
Religiøs	Islam	67	63	109	87	63
	Jødedom	38	26	51	79	93
	Kristendom	30	14	8	25	5
	Øvrige trossamfund og menigheder	7	9	12	2	3
	Hinduisme	0	0	0	1	0
	Buddhisme	0	0	0	0	0
	<i>I alt</i>	<i>142</i>	<i>112</i>	<i>180</i>	<i>194</i>	<i>164</i>
LGBTI+ ²	Homoseksualitet	68	62	64	63	84
	Transkønnethed m.m.	13	10	7	15	15
	LGBTI+ i øvrigt	0	2	5	1	3
	<i>I alt</i>	<i>81</i>	<i>74</i>	<i>76</i>	<i>79</i>	<i>102</i>
Handicap ³		-	-	-	-	1
Ikke muligt at specificere motiv ⁴	<i>I alt</i>	<i>0</i>	<i>3</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>0</i>
Alle motivkategorier		446	449	569	635	521

Kilde: Politiets sagsstyringssystem (POLSAS). Data bearbejdet af Rigspolitiet.

¹ Den 1. maj 2021 trådte en ændring i straffeloven i kraft, hvorefter ordet "handicap" indsattes i straffelovens § 81 nr. 6 om strafskærpelse, såfremt gerningen helt eller delvist har baggrund i et hadmotiv. Det blev hermed en strafskærpende omstændighed, at en strafbar gerning har baggrund i offerets handicap (se afsnit 7 vedrørende denne lovændring).

² I Rigspolitiets årsrapport vedrørende hadforbrydelser i 2015-2020 hed denne motivkategori "Seksuelt orienteret", men da forhold vedrørende kønsidentitet og kønsudtryk ikke vedrører seksualitet, er kategorien blevet omdøbt til "LGBTI+" som en samlebetegnelse for sager vedrørende seksualitet (blandt andet homoseksualitet) og sager vedrørende kønsudtryk og kønsidentitet (blandt andet had rettet mod transkønnede).

³ Hadforbrydelsessager vedrørende handicap er alene fundet for perioden 1. maj til 31. december 2021 (se evt. afsnit 7).

⁴ I et mindre antal sager har det på grund af manglende oplysninger ikke været muligt at specificere hadmotivet. Sagerne er dog medtaget som hadforbrydelser, idet sagsbehandler, anmelder eller forurettede har angivet, at der kan have været tale om en hadforbrydelse.

Præcisering af anvendelsesområdet for straffelovens § 266 b og ændring af straffelovens § 81 nr. 6

I en dom af 20. januar 2021 har Højesteret præciseret anvendelsesområdet for straffelovens § 266 b, hvilket har betydning for, hvad der straffelovmæssigt kan karakteriseres som en hadforbrydelse.⁵

Fra og med den 1. maj 2021 blev det gjort til en straffeskærpelsesgrund, hvis en kriminel handling helt eller delvist har baggrund i andres handicap.⁶

Informationsmateriale til ofre og til organisationer der rådgiver ofre for hadforbrydelser

Der blev ultimo 2021 lavet en informationsside om hadforbrydelser på politiets hjemmeside⁷. Siden er særligt henvendt til personer, der har været udsat for en hadforbrydelse.

Rigspolitiet indledte i 2021 et samarbejde med Rigsadvokaten og en række organisationer om udarbejdelsen af den digitale folder "Råd og vejledning – Til dig, der arbejder med ofre for hadforbrydelser". Folderen udkom medio 2022, og den kan blandt andet findes på politiets hjemmeside⁸.

Politiet fortsætter endvidere den allerede eksisterende dialog med en række væsentlige interessenter og organisationer på området. Denne indsats har blandt andet til formål at skabe tillid mellem politiet og udsatte grupper med henblik på at få flere ofre for hadforbrydelser til at anmelde sager til politiet.

Styrkelse af politiets efter- og videreuddannelse på hadforbrydelsesområdet

Politiet udbyder et efter- og videreuddannelses tilbud til politikredsens medarbejdere med det formål at sikre et tilstrækkeligt kompetenceniveau i politikredsene i forhold til identificering og behandling af hadforbrydelser. Politiet har udvidet, revideret og styrket indholdet af uddannelsen, og den reviderede to-dages uddannelse blev afholdt første gang medio 2022.

Læsevejledning

Årsrapporten kan læses som en sammenhængende rapport. Afsnit 4 og 5, som indeholder alle data fra 2021, kan desuden med fordel anvendes som opslagsværk.

⁵ Dommen kan findes her: <https://www.domstol.dk/media/3bgfnrhl/100-2020-dom-anonym.pdf>.

⁶ Fra den 1. januar 2022 blev det gjort strafbart at fremsætte ytringer offentligt eller med henblik på udbredelse i en videre kreds, ved hvilke en gruppe af personer trues, forhånes eller nedværdiges på grund af deres handicap. Da denne lovændring først trådte i kraft d. 1. januar 2022, har ændringen ikke betydning for denne årsrapport, som alene vedrører sager fra 2021.

⁷ <https://politi.dk/hadforbrydelser>

⁸ <https://politi.dk/hadforbrydelser>

Indhold

RESUMÉ.....	1
1. INDLEDNING	5
2. POLITIETS MONITERING AF HADFORBRYDELSER.....	6
3. ÅRSRAPPORTENS DATAGRUNDLAG	9
4. HADFORBRYDELSER I 2021.....	11
4.1 ANTAL	11
4.2 GEOGRAFISK FORDELING.....	11
4.3 FORDELING PÅ MÅNEDER.....	11
4.4 KRIMINALITETSTYPE.....	12
4.5 MOTIV.....	14
4.5.1 Racistisk motiverede hadforbrydelser.....	16
4.5.2 Religiøst orienterede hadforbrydelser.....	17
4.5.3 LGBTI+ rettede hadforbrydelser.....	19
4.5.4 Hadforbrydelser rettet mod personer med handicap.....	20
4.6 GERNINGSSTEDER	21
4.6.1 Hadforbrydelser på offentligt tilgængelige steder.....	21
4.6.2 Hadforbrydelser på elektroniske medier (herunder internettet).....	22
4.6.3 Hadforbrydelser på arbejdspladser og uddannelsessteder.....	23
4.6.4 Hadforbrydelser i privat bolig.....	23
4.6.5 Hadforbrydelser på øvrige steder	24
4.7. HADFORBRYDELSER 2021	24
5. GERNINGSPERSONER OG OFRE	25
5.1 GERNINGSPERSONER	25
5.2 OFRE	26
6. OFFERUNDERSØGELSER VEDRØRENDE HADFORBRYDELSER I DANMARK	27
7. TILTAG PÅ HADFORBRYDELSESOMRÅDET	29
LITTERATUR.....	35

1. Indledning

Denne rapport er Rigspolitiets syvende årsrapport vedrørende hadforbrydelser, idet Rigspolitiet primo 2015 overtog det overordnede ansvar for hadforbrydelsesområdet fra Politiets Efterretningstjeneste (PET). Formålet med årsrapporten er at gøre viden om omfanget og karakteren af hadforbrydelser i Danmark tilgængelig for offentligheden.

Grundet en ændring i Rigspolitiets monitoringspraksis i 2017 er data fra årsrapporterne vedrørende hadforbrydelser i årene 2017 til 2021 ikke direkte sammenlignelige med Rigspolitiets tidligere årsrapporter for 2015 og 2016 (se afsnit 3 vedrørende årsrapportens datagrundlag). For at sikre sammenlignelige data vil der i denne årsrapport – tilsvarende årsrapporten for 2020 – kun blive inddraget data fra og med 2017.

Politiets arbejde med hadforbrydelser baserer sig på en strafferetlig afgrænsning af hadforbrydelsesbegrebet – det vil sige, at en hadforbrydelse er et strafbart forhold, der har baggrund i gerningspersonens opfattelse af andres race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, tro eller handicap⁹ eller seksuelle orientering, kønsidentitet eller kønsudtryk.¹⁰ En hadforbrydelse består således af to elementer: en strafbar handling samt det forhold, at der ligger et diskriminerende udvælgelseselement (et såkaldt hadmotiv) til grund for den strafbare handling. Hadforbrydelser ses typisk i sager vedrørende hadefulde ytringer, trusler, vold eller hærværk, men et hadmotiv kan også forekomme ved andre former for strafbare forhold.

Strafbare forhold, der har baggrund i andres race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, tro eller seksuelle orientering, kønsidentitet eller kønsudtryk, kan være en overtrædelse af straffelovens § 266 b (i daglig tale: racismeparagraffen). At lave abelyde og råbe "perkersvin" mod spillere eller dommere med anden etnisk baggrund end dansk på et fodboldstadion er eksempler på hadefulde ytringer.

Fra den 1. januar 2022 blev hadefulde ytringer, der har baggrund i andres handicap, gjort strafbare (straffelovens § 266 b). Det indebærer, at det er strafbart at fremsætte ytringer offentligt eller med henblik på udbredelse i en videre kreds, ved hvilke en gruppe af personer trues, forhånes eller nedværdiges på grund af deres handicap. Da denne lovændring først trådte i kraft den 1. januar 2022, har ændringen ikke betydning for denne årsrapport, som angår 2021.

Ved straffelovsovertrædelser (for eksempel vold, trusler eller hærværk), særlovsovertrædelser eller for eksempel overtrædelse af ordensbekendtgørelsen kan det være relevant at anvende straffelovens § 81,

⁹ Handicap som hadmotiv blev omfattet af straffelovens § 81, nr. 6, ved en lovændring, der trådte i kraft den 1. maj 2021. Handicap som hadmotiv er tillige omfattet af straffelovens § 266 b ved en lovændring, der trådte i kraft den 1. januar 2022, hvorfor monitoringen i forbindelse med nærværende rapport ikke omfatter sager om overtrædelse af straffelovens § 266 b med handicap som hadmotiv. Der henvises endvidere til, at handicap ikke er omfattet af lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af race m.v.

¹⁰ Ved lovændring, der trådte i kraft den 1. januar 2022, blev kønsidentitet, kønsudtryk og kønskarakteristik omfattet af henholdsvis, straffelovens §§ 81, nr. 6 og 266 b, samt lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af race m.v. Før denne lovændring var kønsidentitet og kønsudtryk alene implicit omfattet af bemærkningerne til straffelovens §§ 81, nr. 6 og 266 b, stk. 1. Det var uafklaret, om kønskarakteristik var omfattet af bestemmelserne.

nr. 6 (strafskærpende omstændighed). Det kan være tilfældet, hvis den strafbare handling helt eller delvist har baggrund i andres etniske oprindelse, tro, handicap eller seksuelle orientering. Det kan eksempelvis være, hvis en gerningsperson begår vold mod en person, fordi vedkommende er homoseksuel. Fra og med den 1. maj 2021 blev det gjort til en strafskærpende omstændighed, at den strafbare handling helt eller delvist har baggrund i andres handicap.

Endelig kan overtrædelser af lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af race m.v. (også kaldet racediskriminationsloven), der blandt andet kriminaliserer nægtelse af adgang til diskoteker på baggrund af race, hudfarve, national eller etnisk oprindelse, tro eller seksuel orientering, anses som hadforbrydelser¹¹. Det kan eksempelvis være, hvis en restauratør nægter personer adgang til en restaurant på grund af deres etniske oprindelse, eller hvis en vicevært ikke vil udleje et festlokale til en familie på grund af deres religion.

Der kan læses mere om de nævnte bestemmelser og deres anvendelsesområde i Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om hadforbrydelser, der findes på anklagemyndighedens hjemmeside (Rigsadvokaten 2022).

Politiet har et særligt fokus på at identificere, registrere og efterforske hadforbrydelser. Det skyldes dels, at hadforbrydelser i særlig grad kan have en skadelig effekt på for den forurettede, og dels at hadforbrydelser kan have en skadelig effekt på for hele den gruppe, som den forurettede tilhører eller opfattes at tilhøre, da gerningspersonen med sin forbrydelse sender et signal om denne gruppes sårbarhed, mindreværd og manglende ret til anerkendelse.

2. Politiets monitoring af hadforbrydelser

Rigspolitiet etablerede i 2015 en monitoringsordning på hadforbrydelsesområdet for at styrke politiets indsats på området gennem indsamling af viden. Ordningen har til formål at styrke registreringen af hadforbrydelser, og dermed skabe et retvisende billede af antallet af politianmeldte hadforbrydelser og deres fordeling på forskellige motivtyper, kriminalitetstyper, gerningssteder, politikredse m.v.

Monitoringsordningen indebærer, at hadforbrydelser registreres i politiets systemer via en række søgenøgler, som gør det muligt for politiet at anføre, når der skønnes at være et muligt hadmotiv i den pågældende sag. Søgenøglerne for hadforbrydelser påføres den enkelte sag, som samtidig kategoriseres ud fra, om motivet bag forholdet har været gerningspersonens opfattelse af forurettedes race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, tro, seksuelle orientering, kønsidentitet, kønsudtryk eller handicap (se figur 1 nedenfor).

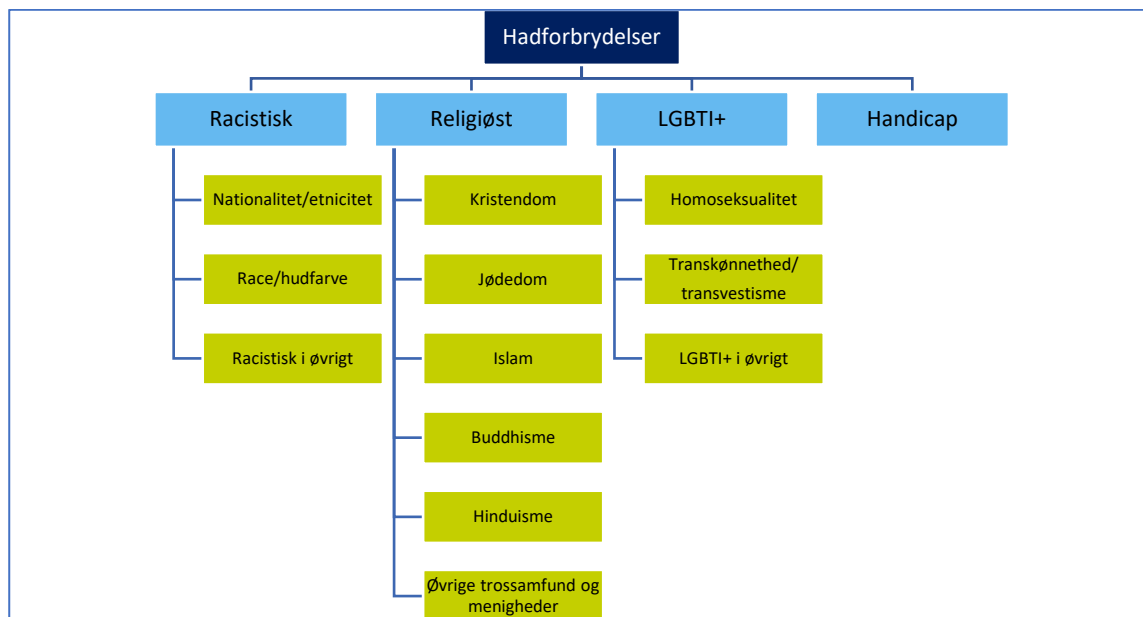
¹¹ Den 1. januar 2022 blev kønsidentitet, kønsudtryk og kønskaraktistik indføjet i lov om forskelsbehandling på grund af race mv. (den såkaldte racediskriminationslove).

Søgenøgler er en del af stamdata i POLSAS og skal altid udfyldes, hvis der er tilgængelige informationer derom, men der er ikke systemtekniske krav til anvendelse af søgenøgler. Søgenøglen kan påføres ved sagens oprettelse, for eksempel når der indgives en anmeldelse til politiet om en hadforbrydelse. Søgenøglen kan også tilknyttes sagen efterfølgende, hvilket for eksempel kan være relevant, hvis den videre efterforskning af sagen viser, at et strafbart forhold, der i første omgang ikke har været anset for en hadforbrydelse, viser sig at være det. På samme måde kan søgenøglerne også fjernes i forbindelse med politiets arbejde med sagen, hvis det, man i første omgang opfattede som en hadforbrydelse, viser sig ikke at være det.

Alle anmeldelser til politiet registreres i POLSAS. Her oprettes anmeldelsen som en straffesag, hvis der er tale om et strafbart forhold, og der ikke er tvivl om gerningsindholdet. Herudover kan sagerne oprettes som hændelser, eller undtagelsesvist og midlertidigt som undersøgelsessager, hvis der ud fra de umiddelbart foreliggende oplysninger er tvivl om, hvorvidt anmeldelsen vedrører et strafbart forhold, eller der er tvivl om gerningsindholdet. Hændelserne og undersøgelsessagerne skal efterfølgende konverteres til straffesager, hvis efterforskningen giver anledning hertil. Både straffesager, hændelser og undersøgelsessager kan registreres som hadforbrydelser via søgenøglerne.

Som det fremgår af figur 1, sondres der i monitoringen af hadforbrydelser mellem fire overordnede motivkategorier: racistiske, religiøst orienteret, rettet mod LGBTI+ og orienteret mod handicap. Herudover arbejdes der med en række underkategorier, som giver en nærmere specificering af motivet.

Figur 1: Oversigt over motivkategorier 2021¹²



Kilde: Rigspolitiet

¹² Søgenøglen "Handicap" blev indført den 1. maj 2022 i forbindelse med lovændringen på området.

Motivkategorien "LGBTI+" hed tidligere "Seksuelt orienteret", men da forhold vedrørende kønsidentitet og kønsudtryk ikke vedrører seksualitet, er motivkategorien blevet omdøbt til "LGBTI+" som en samlebetegnelse for sager vedrørende seksualitet (blandt andet homoseksuelle og biseksuelle) og sager vedrørende kønsudtryk og kønsidentitet (blandt andet had rettet mod transkønnede og transvestitter). Ændringen er blandt andet sket på baggrund af en dialog med LGBT+ Danmark.

Kategorien "Handicap" henviser til de hadforbrydelser, der har baggrund i gerningspersonens *opfattelse* af offerets handicap. Det følger af forarbejderne til lovændringen, at begrebet 'handicap' skal forstås i overensstemmelse med definitionen i bekendtgørelse af FN's konvention om rettigheder for personer med handicap, som trådte i kraft for Danmark den 23. august 2009. FN-konventionens artikel 1, definerer personer med handicap som "personer, der har en langvarig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som i samspil med forskellige barrierer kan hindre dem i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre."¹³

For at sikre, at relevante strafbare forhold efterforskes som hadforbrydelser, er det afgørende, at politiet er opmærksom på, om der foreligger et hadmotiv i den sag, som behandles. Det er endvidere afgørende, at sagerne registreres korrekt, så der sikres høj datakvalitet, hvilket er afgørende for anvendeligheden af blandt andet analyser af omfanget og karakteren af de hadforbrydelser, der anmeldes til politiet. Rigspolitiet har, som led i monitoringsordningen, udsendt vejledning og retningslinjer til politikredsene om, hvad der karakteriserer en hadforbrydelse, og hvordan man foretager korrekt registrering med søgenøgler på hadforbrydelsesområdet.

På trods af, at der er etableret ensartede procedurer for registreringen af hadforbrydelser, ligger der fortsat en udfordring i at sikre, at alle relevante sager påføres en søgenøgle. Rigspolitiet foretager derfor en løbende vurdering af monitoringsordningen med henblik på at kunne foretage ændringer i denne, hvis det viser sig nødvendigt.

Ændring i Rigspolitiets monitoringspraksis 2017

Den nuværende monitoringspraksis blev etableret i 2017. Ultimo 2017 blev Rigspolitiet således opmærksom på et antal sager, der kunne karakteriseres som hadforbrydelsessager, men som hverken var påført en hadforbrydelsessøgenøgle eller kunne fremsøges ved brug af nogle generelle søgeord. Rigspolitiet besluttede derfor at udvide søgningen med en række specifikke søgeord. Denne monitoringspraksis anvendes fortsat. Dette indebærer, at data vedrørende hadforbrydelser registreret i 2017-2021 ikke er direkte sammenlignelig med 2015 og 2016.

¹³ FN's konvention om rettigheder for personer med handicap: <https://menneskeret.dk/monitorering/internationale-rapporter/menneskerettighedskonventioner/handicapkonventionen>

Monitering 2021

I forbindelse med reformen af Rigspolitiet er proceduren bag monitoringen justeret. Der er blandt andet blevet oprettet et fast peer-review team, hvor kriminologiske, analytiske og juridiske kompetencer er repræsenteret. Dette team vurderer alle de sager, hvor der er tvivl om, hvorvidt de opfylder kriterierne for at blive medtaget i monitoringen. På grund af justeringerne i monitoringsprocedurerne blev der desuden iværksat en række særlige procedurer med henblik på at sikre, at principperne i den hidtidige monitoringspraksis videreføres (for en gennemgang af Rigspolitiets monitoringspraksis se afsnittet *Identificering af hadforbrydelsessager i "3. Årsrapportens datagrundlag"* nedenfor).¹⁴ For at belyse om justeringerne i proceduren omkring monitoringen kan have haft betydning for monitoringspraksis, er der desuden blevet udarbejdet en række analyser, som peger i retning af, at monitoringspraksis i 2021 ikke er væsentligt forskelligt fra årene 2017-2019. Der er dog indikationer på, at monitoringspraksis i 2020 var lidt anderledes end de øvrige år.¹⁵

3. Årsrapportens datagrundlag

Datamateriale

Årsrapporten baserer sig på sagsoplysninger indhentet ved datatræk fra POLSAS. Datamaterialet omfatter både sager, som borgere har anmeldt til politiet, og sager, som politiet har indledt undersøgelse af på eget initiativ. Datatrækkene er foretaget løbende. Der er tale om dynamiske data forstået på den måde, at alle sager ikke nødvendigvis har været færdigbehandlede på tidspunktet for datatrækket, og at der derfor kan være sket ændringer efterfølgende¹⁶.

Identificering af hadforbrydelsessager

Med henblik på at identificere de registrerede hadforbrydelsessager identificeres i første omgang alle sager, som opfylder et eller flere af følgende kriterier: 1) sager vedrørende overtrædelse af straffelovens § 266 b; 2) sager som er registreret med en hadforbrydelsessøgenøgle og 3) sager som i resuméfeltet (fritekstfelt i POLSAS) indeholder et eller flere generelle eller specifikke søgeord relateret til hadforbrydelsesområdet. En søgning på disse tre kriterier i POLSAS resulterer i, at der identificeres flere tusinde mulige hadforbrydelsessager (de såkaldte sager i bruttogruppen). Derefter gennemgås hver enkelt sag i bruttogruppen, og der foretages en konkret vurdering af, om sagen bør kategoriseres som en hadforbrydelse. Vurderingen af, om der foreligger et hadmotiv i de enkelte sager, tager udgangspunkt i Rigspolitiets nati-

¹⁴ Alle sager i bruttogruppen af sager i 2021 blev således gennemgået af to personer (se nedenfor i afsnit "Identificering af hadforbrydelsessager" om faserne i monitoringen og om bruttogruppen).

¹⁵ For at belyse om justeringerne i proceduren omkring monitoringen kan have haft betydning for monitoringspraksis, er der blevet udarbejdet en række analyser, blandt andet af den såkaldte positivprocent (som angiver forholdet mellem antallet af udfundne hadforbrydelsessager og antallet af sager i bruttogruppen). Disse analyser indikerer, at positivprocenten er lavere i 2021 end den var i 2020, men på linje med positivprocenten for årene 2017 til 2019. Omtrent samme billede fås ved at se på forholdet mellem antallet af hadforbrydelsessager og antallet af sager i POLSAS, der har tilknyttet en hadforbrydelsessøgenøgle. Forholdet i 2021 er på linje med forholdet i 2019, men mindre end det var i 2020.

¹⁶ For eksempel kan efterforskningen af en given sag vise, at det, der først ansås som en hadforbrydelse, viste sig ikke at være det, eller omvendt. Der kan også ske ændringer i sagskategorierne, således at undersøgelsessager senere konverteres til straffesager.

onale vejledning og retningslinjer vedrørende registrering af hadforbrydelser og Rigsadvokatens retningslinjer vedrørende hadforbrydelser (Rigsadvokaten 2022), som indeholder eksempler på indikationer for tilstedeværelsen af et hadmotiv i en given sag¹⁷. Hver enkelt sag vurderes ud fra de foreliggende oplysninger i sagen, herunder den forurettedes egen beskrivelse af sagen, tilstedeværelsen af relevante mundtlige tilkendegivelser, relevante forhold omkring gerningsstedets karakter samt andre oplysninger, der kan indikere tilstedeværelsen eller fraværet af et hadmotiv. Rigspolitiet arbejder ud fra et såkaldt tvivls- eller forsigtighedsprincip, der indebærer, at alle sager, hvor der foreligger en indikation af, at der helt eller delvist kan ligge et hadmotiv bag det strafbare forhold, medtages i monitoreringen. Det vil sige, at der i forbindelse med monitoreringen ikke tages højde for, om det foreliggende bevismateriale i de enkelte sager er tilstrækkeligt til at kunne føre til sigtelse, tiltale eller domfældelse.

Den strafferetlige afgrænsning i monitoringsordningen betyder, at sager og hændelser, som af offeret kan opleves som meget ubehagelige, krænkende og utryghedsskabende, men hvor der ikke er indikationer på en strafbar handling, ikke indgår i monitoreringen og ikke tæller med i opgørelsen. Det kan efter omstændighederne for eksempel dreje sig om racistisk motiverede trusler om simpel vold. Det kan også dreje sig om situationer, hvor personer er blevet udsat for et homofobisk eller racistisk skældsord, som udløber af for eksempel en konflikt i trafikken, og hvor skænderiet ikke er begrundet i det forhold, at forurettede tilhører en bestemt gruppe af personer omfattet af straffelovens § 266 b.¹⁸

At disse typer af sager ikke tæller med i årsrapporten, er ikke ensbetydende med, at de ikke skal tages alvorligt og behandles med omhu, når de anmeldes. Politiet har således opmærksomhed på at vejlede og hjælpe borgere, som har oplevet utryghedsskabende hændelser, selvom disse ikke nødvendigvis strafferetligt kan karakteriseres som forbrydelser.

Det er vigtigt at nævne, at Rigspolitiets opgørelse af hadforbrydelser er baseret på sager, der er anmeldt til politiet eller på anden vis kommet til politiets kendskab. Rigspolitiet er opmærksom på, at der på hadforbrydelsesområdet findes et betydeligt mørketal – altså et antal sager, der ikke kommer til politiets kendskab gennem anmeldelse eller på anden vis. Der kan læses mere om mørketallet i afsnit 6 vedrørende Justitsministeriets offerundersøgelse.

¹⁷ I Rigsadvokatmeddelelsen nævnes følgende indikationer for, at der foreligger et hadmotiv: 1. Mundtlige tilkendegivelser 2. Plakater, graffiti m.v. 3. Mistænkes tilhørsforhold/sympatier og 4. Forurettedes forhold m.v. eller gerningsstedet. Specifikt er hadmotivet i mange tilfælde identificeret ved, at gerningspersonen har fremsat mundtlige eller skriftlige ytringer, men der forekommer også sager, hvor der ikke foreligger en mundtlig eller skriftlig ytring. Der er derfor også taget højde for, om for eksempel gerningsstedet eller gerningstidspunktet kan indikere et hadmotiv. Dette kunne for eksempel være tilfældet, hvis gerningen har fundet sted på en bar, der er kendt som et sted, der ofte frekventeres af homoseksuelle, eller hvis gerningen har fundet sted i eller ved en religiøs bygning.

¹⁸ Såfremt udtalelsen må antages af have karakter af et skældsord, der tager sigte på at fornærme forurettede personligt.

4. Hadforbrydelser i 2021

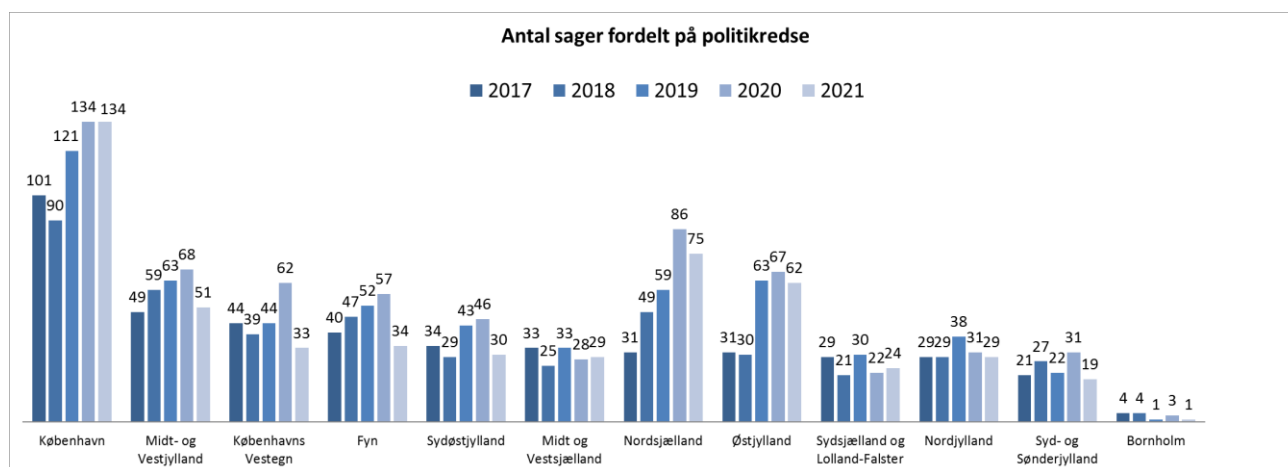
4.1 Antal

Der er i 2021 identificeret i alt 521 sager, der efter Rigspolitiets opfattelse kan kategoriseres som hadforbrydelser, og der er hermed tale om et mindre fald i antallet af registrerede hadforbrydelsessager fra 2020 til 2021. Antallet af registrerede hadforbrydelsessager er faldet med 114 sager svarende til et fald på 18 % fra 2020 til 2021. Dette skyldes blandt andet, at der er sket et fald i hadforbrydelser, der er registreret som hændelses- og undersøgelsessager – det vil sige i antallet af sager, hvor der, ud fra de umiddelbart foreliggende oplysninger, er tvivl om, hvorvidt anmeldelsen vedrører et strafbart forhold, eller der er tvivl om gerningsindholdet. Antallet af hadforbrydelser, der er registreret som straffesager, er omtrent uforandret fra 2020 til 2021, idet der er sket et lille fald på otte sager fra 314 sager i 2020 til 306 sager i 2021. Det svarer til et fald på 3 %. Specifikt er antallet af registrerede voldsforbrydelser med et hadmotiv dog steget fra 43 sager i 2020 til 70 sager i 2021 svarende til en stigning på 63 %.

4.2 Geografisk fordeling

Figur 2 viser, hvordan de 521 registrerede hadforbrydelsessager fordeler sig på landets politikredse.

Figur 2: Registrerede hadforbrydelser i 2017-2021 fordelt på politikredse



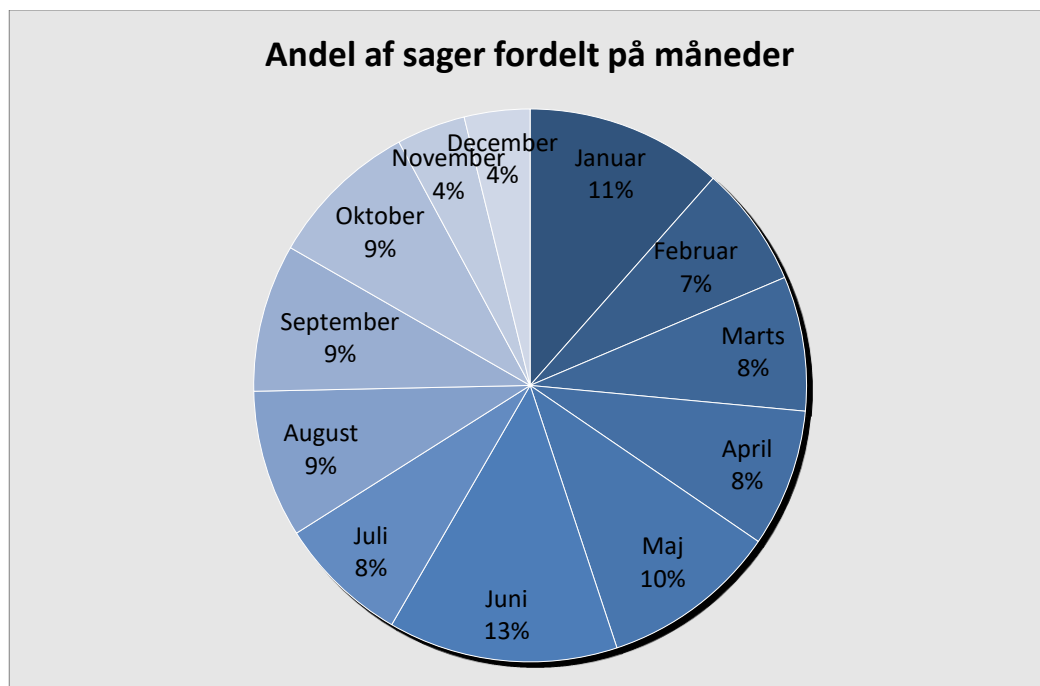
Kilde: Politiets sagsstyringsystem (POLSAS). Data bearbejdet af Rigspolitiet.

Som i 2020 er 134 sager lokaliseret i Københavns politikreds. Det svarer til 26 % af alle registrerede sager i 2021. Ses der bort fra Bornholm, er Københavns Vestegn, med et fald på 47 % fra 62 til 33 sager, den politikreds, der har oplevet den største procentvise ændring. Ni politikredse har oplevet et fald i antallet af sager, mens to politikredse har oplevet mindre stigninger.

4.3 Fordeling på måneder

Figur 3 viser, hvordan de 521 registrerede hadforbrydelsessager fordeler sig på årets 12 måneder.

Figur 3: Registrerede hadforbrydelser i 2021 fordelt på måneder



Kilde: Politiets sagsstyringssystem (POLSAS). Data bearbejdet af Rigspolitiet.

Figur 3 viser, at de 521 registrerede hadforbrydelsessager i 2021 ikke er helt jævnt fordelt hen over årets måneder. Juni 2021 tegner sig med 70 sager for den forholdsvis største andel (13 %). 38 racistisk motiverede hadforbrydelser i løbet af juni udgjorde over halvdelen af alle sager i juni.

Fordelingen af sager hen over de 12 måneder varierer ofte fra år til år afhængigt af forskellige specifikke hændelser. Der har således tidligere kunne ses en markant vækst i sager i forlængelse af internationale terrorhandlinger eller i forbindelse med religiøse eller nationale mærkedage.

4.4 Kriminalitetstype

Datamaterialet indeholder 215 hadforbrydelsessager, der er registreret som undersøgelser eller hændelser, hvilket for eksempel kan hænge sammen med, at der på tidspunktet for registrering har været tvivl om gerningsindholdet, eller hvilken straffebestemmelse sagen skulle kategoriseres under. Som tidligere nævnt kan sagerne dog efterfølgende være blevet konverteret til straffesager. Sagerne er opgjort på undersøgelses- eller hændelsessager i tabel 1.

Tabel 1: Hadforbrydelser i 2017-2021 registreret som hændelser eller undersøgelser

Registrering	2017	2018	2019	2020	2021
Undersøgelser	58	46	74	67	40
Hændelser	156	179	214	254	175
I alt	214	225	288	321	215

Kilde: Politiets sagsstyringssystem (POLSAS). Data bearbejdet af Rigspolitiet.

I 2021 udgjorde hadforbrydelser, registreret som undersøgelser og hændelser, 41 % af det samlede antal sager, i 2020 udgjorde de 51 %, i 2019 udgjorde de ligeledes 51 %, i 2018 udgjorde de 50 % og i 2017 udgjorde de 48 %.

De resterende 306 hadforbrydelsessager fra 2021 er oprettet som straffesager. Tabel 2 viser, hvordan de 306 hadforbrydelsessager, der er oprettet som straffesager, fordeler sig på forskellige kriminalitetstyper.

Tabel 2: Hadforbrydelser i 2017-2021 fordelt på kriminalitetstyper

Kriminalitetstype	2017	2018	2019	2020	2021
Hadefulde ytringer (straffelovens § 266 b)	48	68	100	122	112
Vold	60	49	56	43	70
Hærværk	50	18	32	52	43
Trusler	23	34	46	45	41
Røveri	5	2	3	1	1
Indbrud	2	0	0	0	0
Tyveri	2	0	0	3	0
Andre strafbare forhold ¹⁹	42	53	44	48	39
I alt	232	224	281	314	306

Kilde: Politiets sagsstyringssystem (POLSAS). Data bearbejdet af Rigspolitiet.

Opgørelsen viser, at hadefulde ytringer, bortset fra 2017, har udgjort den største sagskategori. I 2021 er der 112 sager i kategorien hadefulde ytringer svarende til 37 % af straffesagerne. Andelen af sager om hadefulde ytringer udgjorde i 2020 39 % af straffesagerne, i 2019 36 %, i 2018 30 %, og i 2017 udgjorde de 21 %.

Antallet af sager vedrørende vold er steget med 27 sager fra 43 sager i 2020 til 70 sager i 2021. Det svarer til en procentvis stigning på 63 %. I 2020 var der 43 voldssager, hvilket var det laveste antal i perioden 2017 – 2021. Stigningen skal derfor blandt andet ses på baggrund af markante fald, der har været i den anmeldte voldskriminalitet i samfundet under COVID-19-pandemien – særligt i 2020 (Ejrnæs m.fl. 2021).

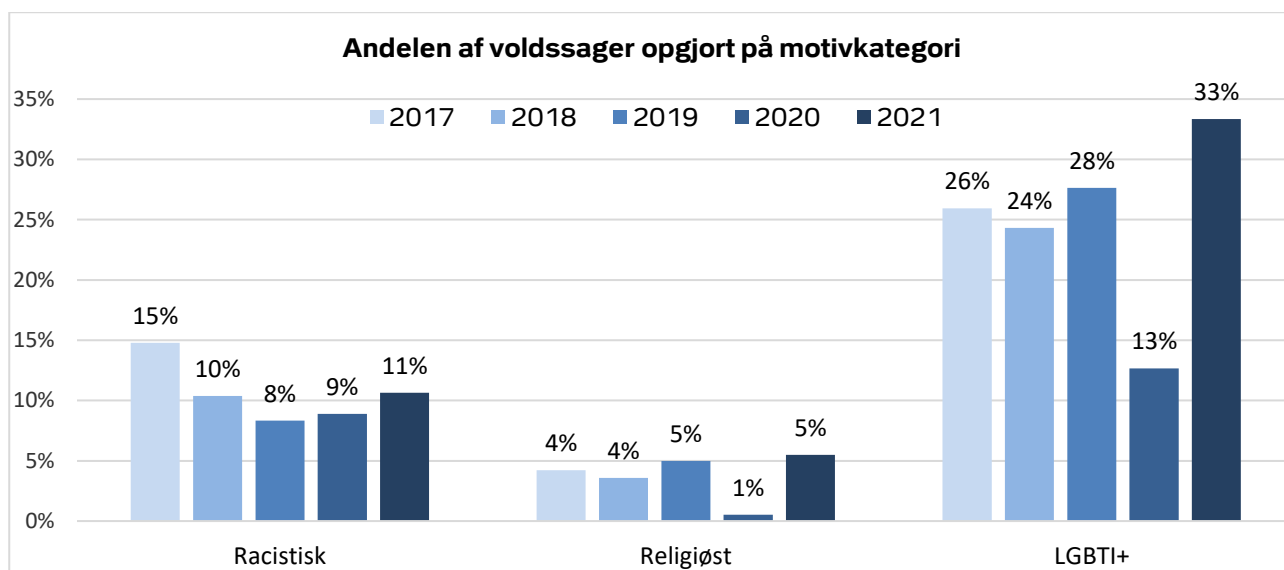
¹⁹ Kategorien omfatter en række sager, der ikke falder under de øvrige kategorier, for eksempel sager vedrørende knivloven, brandstiftelse og offentlig tilskyndelse til forbrydelse.

Hvis antallet af voldssager i 2021 sammenlignes med antallet af voldssager i 2019, hvor der var 56 sager, ses der en stigning på 14 sager (svarende til en stigning på 25 % fra 2019 til 2021).

Antallet af registrerede hadforbrydelsessager vedrørende hærværk er faldet med ni sager fra 2020 til 2021 svarende til et fald på 17 %.

Som det fremgår af figur 4 nedenfor, er LGBTI+ rettede sager de hadforbrydelsessager, der oftest omhandler vold, hvilket er tilfældet i 33 % af disse hadforbrydelsessager i 2021 (34 ud af 102 sager). Til sammenligning udgør vold 11 % af de racistisk motiverede hadforbrydelsessager (27 ud af 254 sager) og 5 % af de religiøst orienterede hadforbrydelsessager (9 ud af 164 sager). Andelen af LGBTI+ rettede hadforbrydelsessager omhandlende vold lå lavt i 2020 i forhold til 2019 og 2021. Det kan muligvis hænge sammen med, at nattelivet i 2020 i lange perioder var lukket ned på grund af COVID-19-pandemien. Som det ses af figur 4, er andelen af LGBTI+ rettede voldssager 5 procentpoint større i 2021 end den tilsvarende andel i 2019.

Figur 4: Andelen af voldssager opgjort på motivkategorier i 2017-2021²⁰



Kilde: Politiets sagsstyringsystem (POLSAS). Data bearbejdet af Rigspolitiet

I sagerne omhandlende racistisk og religiøst orienterede hadforbrydelser er den hyppigste kriminalitets-type hadefulde ytringer med henholdsvis 21 % og 32 % (henholdsvis 53 ud af 254 sager og 46 ud af 194 sager), mens hadefulde ytringer kun udgør 7 % (7 af 102) af LGBTI+ sagerne.

4.5 Motiv

Et hadmotiv kan være til stede i strafbare forhold, der har baggrund i forurettedes race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, tro, handicap, seksuelle orientering, kønsidentitet eller kønsudtryk. Det er i den

²⁰ Handicap er ikke medtaget i figuren, da der i 2021 kun er registreret 1 sag på dette motivområde.

forbindelse ikke afgørende, om forurettede rent faktisk har den etniske oprindelse, tro, seksuelle orientering, handicap m.v., som gerningspersonen tillægger personen. Det afgørende er gerningspersonens subjektive opfattelse af forurettedes baggrund, og om denne opfattelse har været motiverende for den strafbare handling. Tabel 3 viser, hvordan hadforbrydelserne fordeler sig på motivkategorierne i politiets monitorering, hvor hovedkategorierne er racistisk, religiøst, LGBTI+ og handicap. Inden for hovedkategorierne skelnes der endvidere mellem en række underkategorier, som giver en nærmere specificering af motivet bag hadforbrydelsen.

Tabel 3: Hadforbrydelser i 2017-2021 fordelt på motivkategorier

Motiv	Underkategori	2017	2018	2019	2020	2021
Racistisk	Nationalitet/etnicitet	56	52	92	115	79
	Race/hudfarve	103	155	144	142	112
	Øvrige racistisk motiveret	64	53	76	103	63
	<i>I alt</i>	223	260	312	360	254
Religiøst	Islam	67	63	109	87	63
	Jødedom	38	26	51	79	93
	Kristendom	30	14	8	25	5
	Øvrige trossamfund og menigheder	7	9	12	2	3
	Hinduisme	0	0	0	1	0
	Buddhisme	0	0	0	0	0
	<i>I alt</i>	142	112	180	194	164
LGBTI+ ²¹	Homoseksualitet	68	62	64	63	84
	Transkønnethed m.m.	13	10	7	15	15
	LGBTI+ i øvrigt	0	2	5	1	3
	<i>I alt</i>	81	74	76	79	102
Handicap ²²		-	-	-	-	1
Ikke muligt at specificere motiv ²³	<i>I alt</i>	0	3	1	2	0
Alle motivkategorier		446	449	569	635	521

Kilde: Politiets sagsstyringssystem (POLSAS). Data bearbejdet af Rigspolitiet.

²¹ I Rigspolitiets årsrapport vedrørende hadforbrydelser i 2015-2020 hed denne motivkategori "Seksuelt orienteret", men da forhold vedrørende kønsidentitet og kønsudtryk ikke vedrører seksualitet, er kategorien blevet omdøbt til "LGBTI+" som en samlebetegnelse for sager vedrørende seksualitet (blandt andet homoseksualitet) og sager vedrørende kønsudtryk og kønsidentitet (blandt andet had rettet mod transkønnede). Ændringen er blandt andet sket på baggrund af en dialog med LGBT+ Danmark.

²² Hadforbrydelsessager vedrørende handicap er alene fundet i perioden 1. maj til 31. december 2021, idet det fra og med d. 1. maj 2021 blev en straffeskærpende omstændighed (jf. straffelovens § 81 nr. 6), hvis en kriminel gerning har baggrund i offerets handicap (se nedenfor afsnit 7 vedrørende denne ændring).

²³ I et mindre antal sager har det på grund af manglende oplysninger ikke været muligt at specificere hadmotivet. Sagerne er dog medtaget som hadforbrydelser, idet sagsbehandler, anmelder eller forurettede har angivet, at der kan have været tale om en hadforbrydelse.

Med 254 sager er der i 2021 fortsat registreret en overvægt af racistisk motiverede sager, den næststørste kategori med 164 sager er religiøst orienterede sager. Den tredjestørste, med 102 sager, er de LGBTI+ rettede sager. Der er 1 sag vedrørende handicap i 2021. Den underkategori, der har flest sager i 2021, er sager motiveret af gerningspersonens opfattelse af forurettedes race/hudfarve med 112 sager.

4.5.1 Racistisk motiverede hadforbrydelser

I alt 254 af de registrerede hadforbrydelsessager i 2021 var racistisk motiverede. Det svarer til 49 % af de i alt 521 registrerede hadforbrydelsessager i 2021. Der er inden for denne kategori tale om et bredt udsnit af både de kriminalitetstyper, som er mest fremtrædende i forbindelse med straffesagerne på hadforbrydelsesområdet, hvilket vil sige vold, trusler, hærværk og hadefulde ytringer, men også andre typer af sager. Hadmotivet er i mange tilfælde identificeret ved, at gerningspersonen har fremsat mundtlige eller skriftlige racistiske ytringer i forbindelse med det kriminelle forhold, for eksempel i forbindelse med et voldeligt overfald eller fremsættelse af en trussel, jf. eksemplerne nedenfor.

På baggrund af COVID-19's udspring i Kina har man internationalt – for eksempel i USA og i Storbritannien – rapporteret om en stigning i hadforbrydelser begået mod personer med østasiatisk baggrund (Government, 2020; Schumann & Moore 2021). Rigspolitiet har i 2021 registreret otte hadforbrydelsessager, som er relateret til COVID-19-pandemien. Tre af de COVID-19-relaterede hadforbrydelsessager i 2021 har været rettet mod personer med østasiatisk baggrund.

Gennemgangen af sagerne inden for motivkategorien *racistisk motiveret* har vist, at det i praksis er vanskeligt at skelne mellem underkategorierne for de racistisk motiverede hadforbrydelser, det vil sige om det kriminelle forhold har haft baggrund i forurettedes nationalitet/etnicitet, race/hudfarve eller øvrige racistiske bevæggrunde²⁴.

Som nævnt i afsnit 4.4 vedrørende kriminalitetstyper er hadefulde ytringer den hyppigst forekommende kriminalitetstype i racistisk motiverede hadforbrydelsessager med 21 % af sagerne.

På de følgende sider præsenteres en række eksempler på sager omhandlende hadforbrydelser. Eksemplerne i tekstboksene vedrører anmeldte sager i 2020 og 2021, og det er dermed ikke nødvendigvis sager, hvor der efterfølgende er rejst sigtelse, tiltale eller sket domfældelse.

²⁴ Kategorien "øvrige racistiske motiveret" indeholder sager, hvor det er konstateret, at der har været et racistisk motiv, men hvor det ikke har været muligt at definere motivet som omhandlende enten nationalitet/etnicitet eller race/hudfarve.

Eksempler på racistisk motiverede hadforbrydelser

Vold

- Forurettede sad og talte i telefon på arabisk, hvorefter sigtede sagde: *"Hvorfor taler du ikke dansk... du skal snakke dansk... sådan nogen som dig... din fucking sorte..."* og slog forurettede med flad hånd på venstre side af ansigtet samt sparkede forurettede over det venstre ben".

Hærværk

- Der var blevet kastet en sten gennem et vindue i stuen, og skrevet teksten: *"Vi vil ikke have polakker her"* med maling på husmuren. Husets ejer var oprindeligt fra Polen.

Graffiti

- På bygningsfacader var der påført graffiti med sort spraymaling. Der var malet fire hagekors og blandt andet teksten *"skrid hjem perker"*.

Som det er blevet påpeget i Rigspolitiets tidligere årsrapporter vedrørende hadforbrydelser, har flere studier vist, at der ses at være en sammenhæng mellem terrorhændelser og det efterfølgende antal af hadforbrydelser med racistisk og religiøst motiv, og at terrorhændelser kan fungere som "trigger events" for stigninger i forekomsten af hadforbrydelser (Williams & Pearson 2016, Williams & Burnap 2016, Williams & Burnap 2015). Eksempelvis viser en amerikansk undersøgelse en sammenhæng mellem terrorangrebet på World Trade Center i 2001 og hadforbrydelser i USA, hvor hadforbrydelser rettet mod muslimer og arabere steg drastisk i ugerne umiddelbart efter terrorhændelsen (King & Sutton 2014). Man har også kunne se andre typer begivenheder som såkaldte "trigger events", herunder for eksempel Brexit-afstemningen, der er blevet koblet til flere hadforbrydelser af blandt andet racistisk karakter i Storbritannien (Williams m.fl. 2022). Internationalt har man set fremkomsten af COVID-19-pandemien som en "trigger event", der satte gang i en bølge af hadforbrydelser mod personer med især østasiatisk baggrund (Schumann & Moore 2021). Som ovenfor nævnt var tre af de COVID-19-relaterede hadforbrydelsessager i 2021 rettet mod personer med østasiatisk baggrund.

4.5.2 Religiøst orienterede hadforbrydelser

I alt 164 af de registrerede hadforbrydelsessager i 2021 var religiøst orienteret. Det svarer til, at 31 % af de i alt 521 registrerede hadforbrydelsessager i 2021 var religiøst orienteret.

Som nævnt i afsnit 4.4 vedrørende kriminalitetstyper er hadefulde ytringer den hyppigst forekommende kriminalitetstype i sagerne omhandlende religiøst orienterede hadforbrydelser.

I 2021 var 38 % af de religiøst orienterede hadforbrydelsessager rettet mod muslimer. I 2020 var den tilsvarende andel 45 %. I 2019 var andelen 61 %. Antallet af hadforbrydelsessager rettet mod muslimer udgjorde 56 % i 2018 og 47 % i 2017.

Samlet set er muslimer således den religiøse gruppe, der med 389 sager ud af i alt 792 sager i perioden 2017-2021 tegner sig for den største andel (49 %) af de religiøst orienterede hadforbrydelsessager. Muslimer udgør den største religiøse minoritetsgruppe i Danmark. Det er derfor til en vis grad forventeligt, at politiet modtager flere anmeldelser fra personer med muslimsk baggrund end fra personer fra mindre udbredte trosretninger.

Hadforbrydelsessager omhandlende jødedom tegner sig med 93 sager for de fleste religiøst orienterede hadforbrydelsessager i 2021. Hadforbrydelsessager rettet mod jøder udgjorde i 2021 således 57 % af det samlede antal religiøst orienterede sager.

Det er værd at bemærke, at knap halvdelen af sagerne vedrørende jødedom hidrører fra en enkelt persons aktiviteter. Hvis de sager, som relateres til denne person, udskilles fra det samlede antal sager vedrørende jødedom i både 2020 og 2021, ville der være færre sager vedrørende jødedom i 2021 end i 2020.

Hadforbrydelsessager rettet mod jøder udgjorde i 2020 41 % af det samlede antal religiøst orienterede sager. I 2019 udgjorde hadforbrydelsessager rettet mod jøder 28 % af det samlede antal religiøst orienterede hadforbrydelsessager, i 2018 udgjorde hadforbrydelsessager rettet mod jøder 23 % af det samlede antal religiøst orienterede hadforbrydelsessager, mens de i 2017 udgjorde 27 %. Det numeriske antal og den procentvise andel af hadforbrydelsessager rettet mod jøder er således steget betydeligt siden 2018 og udgør en større del af de religiøst orienterede hadforbrydelsessager.

Det Jødiske Samfund i Danmark udgiver årligt en rapport, hvori registrerede antisemitiske hændelser i Danmark beskrives og analyseres. Rapporten bliver udarbejdet på baggrund af de anmeldelser, som AKVAH (Det Jødiske Samfund i Danmarks Afdeling for Kortlægning og Vidensdeling af Antisemitiske Hændelser) modtager. Opgørelserne for 2020 og 2021 er - på tidspunktet for Rigspolitiets årsrapports udarbejdelse ultimo 2022 - endnu ikke offentliggjort. I 2019 registrerede AKVAH 37 antisemitiske hændelser fordelt på kategorierne trusler, hærværk, antisemitiske ytringer og diskrimination. De 37 registrerede hændelser i 2019 er otte hændelser færre end i 2018, hvor AKVAH registrerede 45 antisemitiske hændelser. Antallet af hændelser har varieret de seneste år, idet AKVAH i 2014 og 2018 registrerede over 40 hændelser, mens der blev registreret mellem 20 og 30 hændelser om året i 2015, 2016 og 2017 (Det Jødiske Samfund i Danmark 2020). AKVAH antager, at antallet af antisemitiske hadforbrydelser holdes kunstigt nede, fordi mange danske jøder, af frygt for antisemitisme, undgår at vise, at de er jødiske (Det Jødiske Samfund i Danmark 2019: 7).

I 2021 er der fem hadforbrydelsessager rettet mod kristendommen og kristne. Dette er markant færre sager end i 2020, hvor der blev registreret 25 sager. Det store fald i sager kan primært henføres til, at der i 2020 var en række anmeldelser vedrørende en serie trusselsbeskeder i form af sms'er til flere sognepræster.

Eksempler på religiøst orienteret hadforbrydelser

Vold

- Forurettede, der var konverteret til islam og bar tørklæde, blev i en bus konfronteret af en kvinde, der ytrede sig i kritiske vendinger om forurettedes religion. Da forurettede skulle af bussen, blev hun slået en gang i maven af kvinden.

Hærværk

- Hærværk begået imod murværk ind til jødisk begravelsesplads. Rødlig substans smurt på murværk, og der var opsat flyveblade med antisemitisk indhold.

4.5.3 LGBTI+ rettede hadforbrydelser

I Rigspolitiets årsrapport vedrørende hadforbrydelser i 2015-2020 hed denne motiva-kategori "Seksuelt orienteret", men da forhold vedrørende kønsidentitet og kønsudtryk²⁵ ikke vedrører seksualitet, er kategorien blevet omdøbt til "LGBTI+" som en samlebetegnelse for sager vedrørende seksualitet (blandt andet homoseksualitet) og sager vedrørende kønsudtryk og kønsidentitet (blandt andet hadforbrydelser rettet mod transkønnede). Ændringen er blandt andet sket på baggrund af en dialog med LGBT+ Danmark.²⁶

84 ud af de 102 LGBTI+ rettede hadforbrydelsessager i 2021 var rettet mod homoseksuelle, og der ses også flere eksempler på sager, der omhandler hadforbrydelser mod transpersoner.

En sammenligning med de to øvrige motiva-kategorier viser – ligesom 2017, 2018, 2019 og 2020 - at der i de LGBTI+ rettede hadforbrydelsessager oftere er flere involverede gerningspersoner, end det er tilfældet i de racistisk og religiøst orienterede hadforbrydelsessager. I 40 af de 102 LGBTI+ rettede hadforbrydelsessager var der to eller flere gerningspersoner. Det svarer til, at der i 39 % var to eller flere gerningsmænd. Dette gør sig gældende i 37 ud af 254 sager af de racistisk motiverede sager, svarende til 15 %. I blot 12 af

²⁵ Den 1. januar 2022 trådte en lovændring i kraft, hvorefter kønsidentitet, kønsudtryk og køns-karakteristika blev indført i ordlyden af straffelovens §§ 81, nr. 6, og 266 b, stk. 1, samt § 1, stk. 1 i lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af race mv. Før denne lovændring fulgte hadforbrydelser med kønsidentitet og kønsudtryk som hadmotiv alene implicit af bemærkningerne til straffelovens §§ 81, nr. 6, og 266 b, stk. 1, og det var uafklaret, om køns-karakteristika var omfattet af bestemmelserne. Da nærværende rapport vedrører sager om hadforbrydelser i 2021, det vil sige før lovændringen, er sager med køns-karakteristika som hadmotiv således ikke omfattet af rapporten.

²⁶ Med kønsidentitet henvises der til den enkelte persons indre og individuelle oplevelse af sit køn, hvilket måske ikke svarer til det ved fødslen tildelte køn. Med kønsudtryk henvises der til måden, hvorpå man udtrykker sit køn, for eksempel ved valg af tøj, frisure, make-up, adfærd, bevægelser og tale. Hvor kønsidentitet drejer sig om, hvorledes kønnet opleves, drejer kønsudtryk sig således om, hvorledes kønnet udtrykkes.

de 164 religiøst orienterede sager er der tale om to eller flere gerningsmænd. Det svarer til 4 %²⁷. Det bemærkes, at disse sammenligninger er baseret på et forholdsvis lille antal sager. Det kan derfor ikke udelukkes, at forskellene kan være udtryk for tilfældigheder. Det er dog sjette år i træk, at denne fordeling viser sig.

Som nævnt i afsnit 4.4 vedrørende kriminalitetstyper udgjorde voldssager 33 % af de LGBTI+ rettede hadforbrydelsessager i 2021 (34 ud af 102 sager). Dette er en højere andel end de sidste fire år, hvor 13 til 28 % af de LGBTI+ rettede hadforbrydelsessager har omhandlet vold.

Sammenlignes politikredsene på tværs fremgår det, at 45 % (46 sager) af alle LGBTI+ rettede sager i 2021 fandt sted i Københavns politikreds. Østjyllands politikreds med 12 % og Nordjyllands politikreds med 11 % har den næst- og tredjestørste andel af det samlede antal LGBTI+ rettede hadforbrydelsessager.

Eksempler på LGBTI+ rettede hadforbrydelser

Vold

- Forurettede blev overfaldet af sigtede med et knytnæveslag. Sigtede følte sig provokeret, idet han mente, at forurettede var homoseksuel og havde "lagt an på ham". Forud for knytnæveslaget havde sigtede råbt "bøsse", "svans", og "jeg hader bøsser".

Hadefuld tale

- En person udtalte sig højroset og nedladende om de forurettedes seksuelle orientering ved et tilfældigt møde på gaden, herunder kaldte han dem: "bøsserøve", "fucking bøsserøv", "luder" og "din bøsse".

4.5.4 Hadforbrydelser rettet mod personer med handicap

Med en ændring af straffeloven blev det den 1. maj 2021 gjort til en strafskærpende omstændighed, hvis en strafbar handling helt eller delvist har baggrund i andres handicap. Da der kun er registreret en enkelt sag inden for denne motivaikategori, er det ikke meningsfuldt med yderligere analyser.

²⁷ I alle tre motivaikategorier indgår der sager, hvor antallet af gerningsmænd er ukendt, og det kan derfor ikke udelukkes, at nogle af disse sager også kan omhandle to eller flere gerningsmænd. I de LGBTI+ orienterede hadforbrydelsessager var antallet af gerningspersoner ukendt i 11 % af sagerne (11 ud af 102 sager). I de racistisk motiverede hadforbrydelsessager var antallet af gerningspersoner ukendt i 12 % af sagerne (30 ud af 254 sager) og i de religiøst orienterede hadforbrydelsessager var antallet af gerningspersoner ukendt i 27 % af sagerne (44 ud af 164 sager).

4.6 Gerningssteder

Tabel 4 viser de registrerede hadforbrydelsers fordeling på forskellige typer af gerningssteder. Opgørelsen tager udgangspunkt i den gerningsstedsregistrering, som politiet foretager i hver enkelt sag ud fra en række foruddefinerede gerningsstedstyper²⁸. Disse gerningsstedstyper er herefter inddelt i seks overordnede kategorier: "Offentligt tilgængelige steder", "Restaurant/beværtning/diskotek", "Privat bolig", "Arbejde/uddannelse", "Elektroniske medier" og "Øvrige". Et antal sager indeholder ikke oplysninger omkring gerningsstedet og er derfor kategoriseret som "Ukendt".

Tabel 4: Hadforbrydelser i 2017-2021 fordelt på gerningsstedstyper

Gerningssted	2017	2018	2019	2020	2021
Offentligt tilgængelige steder	174	193	236	272	285
Elektroniske medier ²⁹	73	89	128	164	98
Arbejdsplads/uddannelsessted	25	31	27	18	17
Privat bolig	74	74	101	126	69
Restaurant/beværtning/diskotek ³⁰	22	15	20	14	18
Øvrige	53	30	45	28	33
Ukendt	25	17	12	13	1
I alt	446	449	569	635	521

Kilde: Politiets sagsstyringssystem (POLSAS). Data bearbejdet af Rigspolitiet.

Af tabel 4 fremgår det, at det hyppigst forekommende gerningssted i 2021 er offentligt tilgængelige steder, det næsthypigste sted er elektroniske medier, og det tredjehypigste sted er privat bolig. I perioden 2017-2020 sås der en tendens til, at elektroniske medier som gerningssted for hadforbrydelser voksede. Andelen toppede med 26 % i 2020 og faldt til 19 % i 2021.

4.6.1 Hadforbrydelser på offentligt tilgængelige steder

I alt 285 af de 521 registrerede hadforbrydelser i 2021 blev begået på offentligt tilgængelige steder som eksempelvis gader og torve, parkerings- og rasteplasser samt stationer og i trafikken. Det svarer til 55 % af alle registrerede hadforbrydelsessager i 2021.

159 af de hadforbrydelsessager, hvor gerningsstedet er et offentligt tilgængeligt sted, drejer sig om racistisk motiverede sager, 59 drejer sig om religiøst orienterede sager, og 67 drejer sig om LGBTI+ rettede sager. Den hyppigste kriminalitetstype på offentligt tilgængelige steder i 2021 omhandler vold (57 sager).

²⁸ I de tilfælde, hvor politikredsens sagsbehandler ikke har påsat sagen en gerningsstedstype, har Rigspolitiet ifm. monitoringen påsat en gerningsstedstype.

²⁹ Kategorien "Elektroniske medier" hed i tidligere "Internet", men da kategorien indeholder hadforbrydelser, som blandt andet er sket via SMS, er kategorien fra og med 2021 omdøbt til "elektroniske medier".

³⁰ Kategorien "Restaurant/beværtning/diskotek" kan også siges at vedrøre hadforbrydelser på offentligt tilgængelige steder, men er her opgjort særskilt, fordi den i høj grad omfatter hadforbrydelser i nattelivet.

Herudover vedrører sagerne blandt andet hadefulde ytringer (36 sager), hærværk/graffiti (26 sager) og trusler (20 sager).

4.6.2 Hadforbrydelser på elektroniske medier (herunder internettet)³¹

Elektroniske medier er med 98 af de i alt 521 sager den andenstørste gerningsstedskategori. I 2021 udgjorde hadforbrydelsessager på elektroniske medier dermed 19 % af det samlede antal hadforbrydelsessager.

Ud af de 98 sager, hvor gerningsstedet er registreret som elektroniske medier, drejer 68 sager sig om religiøst orienterede sager, 23 sager drejer sig om racistisk motiverede sager, og 7 sager drejer sig om LGBTI+ rettede sager. Dette svarer til, at 69 % af hadforbrydelsessagerne på elektroniske medier var religiøst orienteret, 24 % var racistisk motiveret og 7 % var LGBTI+ rettet.

Blandt de religiøst orienterede hadforbrydelsessager fandt 41 % af sagerne (svarende til 68 ud af 164 sager) sted på elektroniske medier, mens henholdsvis 9 % af de racistisk motiverede hadforbrydelsessager (svarende til 23 ud af 254 sager) og 7 % af LGBTI+ rettede hadforbrydelsessager (svarende til 7 ud af 102 sager) fandt sted på elektroniske medier. Procentmæssigt er der således en markant højere andel af de religiøst orienterede hadforbrydelsessager, der finder sted på elektroniske medier. Blandt de religiøst orienterede hadforbrydelsessager på elektroniske medier var 13 rettet mod islam og muslimer svarende til 21 % af samtlige hadforbrydelsessager omhandlende islam. 53 religiøst orienterede hadforbrydelser på elektroniske medier var rettet mod jøder svarende til 57 % af samtlige hadforbrydelsessager omhandlende jødedom.

Som tabel 5 viser, var der 42 hadforbrydelsessager i 2021, der fandt sted på sociale medier. E-mail og SMS var det mest anvendte medie med 52 sager svarende til 53 % af alle sager.

Tabel 5: Hadforbrydelsessager i 2017-2021 på elektroniske medier, fordeling på medier

Medie	2017	2018	2019	2020	2021
Sociale medier	65	83	100	88	42
<i>heraf på Facebook</i>	<i>58</i>	<i>72</i>	<i>70</i>	<i>56</i>	<i>20</i>
Hjemmesider	2	1	7	19	4
E-mail og SMS	5	4	19	57	52
Ukendt	1	1	2	0	0
I alt	73	89	128	164	98

Kilde: Politiets sagsstyringssystem (POLSAS). Data bearbejdet af Rigspolitiet.

³¹ Hadforbrydelser på elektroniske medier dækker over hadforbrydelser i bred forstand – det vil sige både sager, der er sket på hjemmesider, sociale medier, e-mail og beskedtjenester herunder SMS.

I et norsk studie, der omhandler udviklingen inden for højreekstremisme i Norge, berøres blandt andet hadefulde ytringer på internettet. I studiet konkluderes det, at arenaerne for ekstremistisk aktivisme i høj grad er flyttet fra det fysiske rum til internettet, blandt andet i form af sociale medier, blogs og hjemmesider. I studiet beskrives det, hvordan denne ændring har medført både positive og negative konsekvenser. På den positive side medfører den øgede ageren på internettet, at der bliver færre anledninger til fysiske og voldelige sammenstød mellem meningsmodstandere, mens den øgede ageren på internettet på den negative side betyder, at tærsklen for at fremsætte hadefulde ytringer er blevet lavere, og at det sandsynligvis har været med til at øge antallet af hadefulde ytringer på internettet markant. Derudover påpeges det i studiet, at en negativ konsekvens ved den øgede onlineaktivitet er, at aktivismen ikke længere er knyttet til specifikke geografiske steder, hvor der ofte findes lokale forebyggelsestiltag. Dermed er der en risiko for, at de personer, der ytrer sig hadefuldt på internettet, ikke opdages (Bjørge 2018: 30 - 33).

Som et led i Ytringsfrihedskommissionens arbejde med at vurdere ytringsfrihedens rammer og vilkår i Danmark foretog Justitsministeriets Forskningskontor i 2019 en undersøgelse af forskellige gruppers holdninger til og oplevelser med ytringsfrihed i Danmark. Af undersøgelsen fremgår det, at befolkningen i vid udstrækning har kendskab til ytringsfrihedens begrænsninger, og at der generelt er overensstemmelse mellem, hvad befolkningen *tror*, det er ulovligt at ytre, og hvad de mener, der *bør* være ulovligt at ytre (Justitsministeriets Forskningskontor 2020A: 2). Respondenterne i undersøgelsen blev blandt andet bedt om at forholde sig til en racistisk ytring fremsat i et åbent opslag på Facebook, der typisk ville være strafbar. Her fremgik det, at 65 % *troede*, at ytringen var ulovlig og, at 70 % mente, at ytringen *burde* være ulovlig. Der var dermed flere respondenter, der mente, at den ulovlige racistiske ytring burde være ulovlig, end respondenter, der troede, at ytringen var ulovlig (Justitsministeriets Forskningskontor 2020A: 29-30).

4.6.3 Hadforbrydelser på arbejdspladser og uddannelsessteder

I alt 17 af de 521 hadforbrydelser i 2021 fandt sted på forurettedes arbejdsplads eller uddannelsessted. Ud af de 17 sager, hvor gerningsstedet er registreret som enten arbejdsplads eller uddannelsessted, drejer 11 sig om racistisk motiverede sager, tre sager drejer sig om en religiøst orienterede sager, og tre sager drejer sig om LGBTI+ rettede sager.

4.6.4 Hadforbrydelser i privat bolig

69 ud af de 521 hadforbrydelsessager i 2021 blev begået i eller i umiddelbar nærhed af forurettedes, gerningspersonens eller en anden impliceret persons private bolig (for eksempel på altan eller i opgang til lejlighed). 41 af sagerne, der er registreret med privat bolig som gerningssted, er racistisk motiveret, 14 er religiøst orienteret, og 13 er LGBTI+ rettet. En enkelt sag har baggrund i forurettedes handicap.

4.6.5 Hadforbrydelser på øvrige steder

Kategorien "Øvrige steder" omfatter primært gravpladser og religiøse institutioner samt offentlige institutioner (for eksempel børneinstitutioner) og asylcentre. 33 af de registrerede hadforbrydelsessager i 2021 fandt sted på "øvrige steder". Tre af de 33 sager er foregået på et asylcenter eller udrejsecenter. 13 af de 33 sager fandt sted på en gravplads eller religiøs institution.

4.7. Hadforbrydelser 2021

I 2021 faldt antallet af registrerede hadforbrydelser i forhold til 2020, hvorved den stigende tendens, der har været i antallet af sager i perioden 2018-2020, blev brudt. Der er ikke en entydig forklaring på, at udviklingen i antallet af hadforbrydelsessager mellem 2020 og 2021 er forskellig fra den tidligere udvikling på området. Faktorer relateret til antallet af racistisk motiverede sager, anmeldelsespraksis og procedurer omkring monitorering kan have spillet ind.

Som det nedenfor belyses, præciserede Højesteret i januar 2021 anvendelsesområdet for straffelovens § 266 b (se afsnit "7. Tiltag på hadforbrydelsesområdet" nedenfor vedrørende Højesterets præcisering). Denne præcisering af anvendelsesområdet for straffelovens § 266 b har betydning for, hvad der straffelovsmæssigt kan karakteriseres som en hadforbrydelse. Præciseringen har derfor også betydning for antallet af sager i politiets monitorering. Specifikt betyder præciseringen, at der er sager, som tidligere ville kunne været kategoriseret som hadforbrydelser i politiets monitoringsordning, som ikke længere registreres som sådanne. Dette vurderes særligt at have betydning for hadforbrydelsessager på det racistiske område, idet hadet på dette område – modsat de øvrige motivområder – kan være mere diffust og ubestemt i forhold til specifikke befolkningsgrupper. Hadet er for eksempel ikke altid rettet mod nogle helt specifikke nationaliteter, men kan være rettet mod bredere persongrupper. Præciseringen af anvendelsesområdet af straffelovens § 266 b kan således have bidraget til faldet særligt i forhold til de racistisk motiverede sager.

Det kan endvidere ikke udelukkes, at faldet i antallet af sager kan være knyttet til bevægelser i anmeldelsestilbøjeligheden. Der har således i 2021 kunnet ses en generelt faldende anmeldelsestilbøjelighed i forhold til nogle kriminalitetsformer specifikt i forhold til hærværk og tyveri (Justitsministeriets Forskningskontor 2022).

Identificering af hadforbrydelsessager består i en kvalitativ vurdering af hver enkelt mulige hadforbrydelsessag. Det er derfor blevet undersøgt, om den justering i procedurerne omkring monitoreringen, som fandt sted i Rigspolitiet i 2021, har haft en betydning for monitoringspraksis (se ovenfor afsnit "2. Politiets monitorering af hadforbrydelser"). Som beskrevet ser det ikke ud til, at monitoringspraksis i 2021 er væsensforskellig fra årene før 2020, men der er indikationer på, at der relativt set blev identificeret flere hadfor-

brydelsessager i 2020 end i de andre år i perioden (2017-2021). Det kan dog ikke udelukkes, at forskellene mellem 2020 og de øvrige år (herunder 2021) beror på tilfældigheder uden relation til monitoringspraksis.

Der er i 2021 (i perioden 1. maj til 31. december) kun registreret en sag vedrørende handicap ud af i alt 521 hadforbrydelsessager. Det betyder, at sager ved handicap udgør 0,2 % af alle hadforbrydelsessager. Internationale opgørelser over hadforbrydelser rettet mod handicappede indikerer, at der er meget stor variation i antallet og andelen af hadforbrydelsessager vedrørende handicap registreret af politiet. I lande som for eksempel Storbritannien udgør hadforbrydelser rettet mod handicappede op til 5-10 % af sagerne³², mens de for eksempel i Tyskland og Holland udgør en lille andel omkring 0,5-1,5 %³³. I Norge udgør sager vendt mod handicappede ca. 3 % af samtlige hadforbrydelsessager³⁴ og i Finland udgør de 1-2 % af sagerne³⁵.

Det meget lille antal registrerede sager vedrørende handicap og de foreliggende internationale statistikker på området indikerer, at der er et mørketal på dette motivområde. Det er ikke nødvendigvis overraskende, at der er et mørketal på dette område, da hadforbrydelser rettet mod handicappede er et nykriminaliseret hadforbrydelsesområde i 2021.

5. Gerningspersoner og ofre

Dette afsnit baserer sig på personoplysninger fra de 521 hadforbrydelsessager fra 2021. De enkelte sager indeholder alene oplysninger om de involverede personers køn, nationalitet, og alder. Derfor er det på baggrund af datamaterialet kun muligt at tegne et overordnet billede af, hvad der karakteriserer hadforbrydelsernes ofre samt sigtede personer i hadforbrydelsessagerne³⁶. Det bemærkes samtidig, at der, grundet det forholdsvis lave antal registrerede sager samt det forventede mørketal, er en vis usikkerhed forbundet med opgørelserne. De giver derfor ikke nødvendigvis et repræsentativt billede af gerningspersoner og ofre i sager om hadforbrydelser generelt, men er alene et overordnet billede af, hvad der karakteriserer hadforbrydelsernes ofre og sigtede i de identificerede registrerede hadforbrydelser.

5.1 Gerningspersoner

Ud af de 521 hadforbrydelsessager i 2021, er der rejst sigtelse i 146 af sagerne. Der er 159 sigtelser i alt, idet der i ni af sagerne er rejst mere end en sigtelse. Der er rejst sigtelse mod 110 unikke personer, og 12 af disse personer, er sigtet for flere forhold.

³² Jf. <https://hatecrime.osce.org/united-kingdom>.

³³ Jf. <https://hatecrime.osce.org/germany>; <https://hatecrime.osce.org/netherlands>.

³⁴ Jf. <https://hatecrime.osce.org/norway>. I Oslo politikreds udgjorde hadforbrydelser mod personer med handicap 1 % i 2021, men udgjorde 3 % i de foregående 3 år (2018-2020) (Hansen, 2022).

³⁵ Jf. <https://hatecrime.osce.org/finland>.

³⁶ Sagsoplysningerne er baseret på datatræk fra POLSAS ultimo september 2022.

I 72 af de 146 sager, hvori der er rejst sigtelser, drejer sagen sig om hadefulde ytringer (straffelovens § 266 b), som også er den kriminalitetstype, hvor der var flest registrerede hadforbrydelsessager i 2021 (se tabel 2). Der er ligeledes rejst sigtelse i 29 sager omhandlende vold, og 19 gange er der rejst sigtelse i sager om trusler.

Ud af de 159 sigtelser er der i 144 af sigtelserne tale om en sigtet mand, og i 15 af sigtelserne er der tale om en sigtet kvinde. 95 ud af de 110 unikke sigtede personer havde dansk statsborgerskab³⁷, mens de resterende 15 sigtede personer fordeler sig på 11 andre statsborgerskaber.

Alderen på de sigtede spænder vidt, da den yngste sigtede var 15 år, og den ældste sigtede var 78 år. Gennemsnitsalderen på de sigtede i de 159 sigtelser, der er rejst, er 39,4 år. Det er højere end gennemsnitsalderen for eksempel voldsforbrydelser generelt. Her skal der dog tages forbehold for, at tallene baserer sig på et begrænset antal personer.

5.2 Ofre

Opgørelserne over ofre for hadforbrydelser er baseret på oplysninger om 309 forurettede, der er kategoriseret som forurettede eller anmelder/forurettet i 302 hadforbrydelsessager. Det vil sige, at der på en del sager optræder flere forurettede på samme sag. Ud af disse 309 forurettede er der 284 forurettede individer, og af disse 284 personer er 184 mænd og 100 kvinder³⁸. I 25 tilfælde af de 309 er der tale om, at forurettede er virksomheder. Det kan eksempelvis være i form af sager, hvor der på en virksomheds ejendom er udført hærværk i form af hadefuld grafitti.

209 personer af de 284 forurettede personer er danske statsborgere³⁹. De resterende 75 forurettede repræsenterer 33 forskellige nationaliteter eller er statsløse. Der er forskel i nationalitetsfordelingen ved gerningspersoner og ofre, idet ca. 14 % af gerningspersonerne ikke er danske statsborgere, mens det gælder for ca. 26 % af de forurettede individer.

Ligesom for gerningspersonerne ses der et stort spænd i de forurettedes aldre, idet den yngste forurettede var 11 år og den ældste 85 år. Gennemsnitsalderen for de forurettede er 33 år.

³⁷Det bemærkes, at opgørelsen både indebærer personer, der er tildelt dansk statsborgerskab ved fødslen og personer, der har fået tildelt dansk statsborgerskab senere i livet.

³⁸ Der er forskellige årsager til, at der ikke indgår oplysninger fra alle 521 hadforbrydelsessager i denne opgørelse. Dels er der i et antal sager ikke angivet en forurettet, dels har det i et antal sager ikke været muligt at afgøre, om anmelderen i sagen er identisk med den forurettede.

³⁹ Det bemærkes, at opgørelsen både omfatter personer, der er tildelt dansk statsborgerskab ved fødslen og personer, der har fået tildelt dansk statsborgerskab senere i livet.

6. Offerundersøgelser vedrørende hadforbrydelser i Danmark

Selvom Rigspolitiet som nævnt arbejder på at identificere alle politianmeldte hadforbrydelser, er der fortsat et mørketal⁴⁰ i form af sager, som ikke kommer til politiets kendskab. Derfor udgør offerundersøgelser en vigtig kilde i forhold til viden om omfanget af hadforbrydelser i Danmark. Offerundersøgelserne kan give et indtryk af mørketallet på området og karakteren af hadforbrydelserne. Offerundersøgelserne kan således supplere politiets data, når indsatsen på hadforbrydelsesområdet skal tilrettelægges. I den forbindelse er det dog vigtigt at være opmærksom på, at forskellige offerundersøgelser anvender forskellige definitioner af hadforbrydelsesbegrebet. Det gør, at de ikke altid er sammenlignelige med politiets opgørelser, som baserer sig på en strafferetlig afgrænsning af hadforbrydelsesbegrebet (se nærmere om hadforbrydelsesbegrebet i indledningen til denne rapport).

Voldshændelser med et oplevet hadmotiv

Justitsministeriets Forskningskontor har, siden 2008, i den årlige offerundersøgelse belyst voldsopfattelse af, om den voldshændelse, som de var udsat for, var motiveret af racisme eller ofrets (formodede) seksuelle orientering. Fra og med 2019 er der også spurgt om, i hvilket omfang volden – efter ofrets opfattelse – er motiveret af ofrets kønsidentitet. Fra 2020 er der desuden spurgt om, i hvilket omfang, der efter offerets opfattelse, er tale om vold, der er motiveret af offerets (formodede) religiøse overbevisning.

Af den seneste offentliggjorte offerundersøgelse, som omhandler data fra perioden 2008-2020, fremgår det, at 8 % af voldsopfattere mener, at volden mod dem helt sikkert var motiveret af racisme. Det svarer til, at mellem 4.600 og 6.000 personer mellem 16 og 74 år årligt angiver at være udsat for racistisk motiveret vold ifølge offerundersøgelsen. Der er signifikant flere mandlige end kvindelige voldsopfattere, der angiver, at volden begået mod dem var eller måske var racistisk motiveret (Justitsministeriets Forskningskontor 2021).

I perioden 2008-2020 angiver 4 % af voldsopfattere, at volden mod dem helt sikkert skyldtes offerets (formodede) seksuelle orientering eller kønsidentitet. Det svarer til, at mellem 1.900 og 2.900 personer mellem 16 og 74 år årligt angiver at være udsat for vold på baggrund af deres (formodede) seksuelle orientering eller kønsidentitet. Der er, modsat tilfældet for de racistisk motiverede voldstilfælde, ingen statistisk signifikant forskel mellem andelen af kvinder og mænd, der angiver, at volden begået mod dem var eller måske var motiveret af homo- eller transfobi. Beregningerne i Offerundersøgelsen er baseret på meget få observationer, og resultaterne er derfor behæftet med betydelig usikkerhed, for såvel vold motiveret af racisme som homo- eller transfobi.

⁴⁰ Mørketallet er den kriminalitet, der ikke politianmeldes eller på anden vis registreres af politiet.

Derudover gør det sig gældende, at knap 11 % af voldsopofrene i 2020 angiver, at volden mod dem helt sikkert var motiveret af offerets (formodede) religiøse overbevisning. Da beregningerne her alene er baseret på et års undersøgelse og på meget få observationer, er de derfor behæftet med betydelig usikkerhed (Justitsministeriets Forskningskontor 2021).

Offerundersøgelsen viser samlet set, at 21 % af voldsopofrene i 2020 var helt sikre på, at voldshændelsen mod dem var en hadforbrydelse. Ud over dem, som har angivet, at der helt sikkert var tale om en eller flere former for hadforbrydelser, har 14 % angivet, at der måske var tale om en eller flere af de fire former. Det skal dog bemærkes, at der er tale om et relativt spinkelt datagrundlag, og resultaterne derfor er behæftet med betydelig usikkerhed (Justitsministeriets Forskningskontor 2021).

Justitsministeriets offerundersøgelse viser endvidere, at anmeldelsestilbøjeligheden i forhold til hadmotiverede voldsforbrydelser tilsyneladende ikke adskiller sig væsentligt fra anmeldelsestilbøjeligheden for andre voldsforbrydelser, idet 36 % af ofrene, der angiver at være udsat for vold motiveret af racisme, og 34 % af ofrene, der angiver at være udsat for vold motiveret af homo- eller transfobi, selv har anmeldt volden. Blandt voldsopofre generelt er denne andel i den samme periode (2008-2020) 36 % (Justitsministeriets Forskningskontor 2021).

Hærværk med et oplevet hadmotiv

Siden 2020 er der i Justitsministeriets offerundersøgelse desuden spurgt ind til offerets opfattelse af tilstedeværelse af et eventuelt hadmotiv (med baggrund i racisme, offerets seksuelle orientering, kønsidentitet samt religion) i forbindelse med udsathed for hærværk. Af dem, der har været udsat for hærværk, angiver 5 %, at det helt sikkert har været på baggrund af et eller flere af de nævnte former for hadforbrydelser. Ud over dem, der angiver, at de helt sikkert har været udsat for hærværk som en hadforbrydelse, angiver 7 %, at de måske har været udsat for hærværk, hvor motivet har været racisme, religion, kønsidentitet eller seksuel orientering. Det bemærkes i undersøgelsen, at der er tale om et meget spinkelt datagrundlag, hvorfor resultaterne er behæftet med stor usikkerhed (Justitsministeriets Forskningskontor 2021).

Hadefulde ytringer på Internettet

Siden 2020 har man i offerundersøgelsen undersøgt omfanget af udsathed for hadefulde ytringer på internettet. Der spørges ind til hadefulde ytringer, som har indeholdt trusler eller har været nedværdigende for så vidt angår ytringer, der skyldtes racisme, seksuel orientering eller kønsidentitet eller i forhold til religion. Undersøgelsen viser, at i 2021 oplevede 0,5 % af befolkningen sig udsat for hadefulde ytringer på internettet inden for de sidste 12 måneder (Justitsministeriets Forskningskontor 2022). Det svarer til cirka 23.000 ofre årligt. I 2020 var det ligeledes 0,5 % af befolkningen, der oplevede sig udsat for hadefulde ytringer på internettet inden for de sidste 12 måneder (Justitsministeriets Forskningskontor

2021).⁴¹ Det hyppigste er udsathed for racistiske ytringer, dernæst diskriminerende ytringer om seksuel orientering eller kønsidentitet, mens diskriminerende ytringer om religion udgør den mindste kategori (Justitsministeriets Forskningskontor 2022).

Om offerundersøgelser af oplevet hadmotiv

Offerundersøgelserne af borgernes oplevelse af udsathed for hadforbrydelser giver et supplerende billede af kriminalitetsbilledet på hadforbrydelsesområdet – for eksempel i forhold til tendenser, kriminalitetstyper og motivkategorier. Som man kender det på mange andre kriminalitetsområder, viser offerundersøgelsen også i forhold til hadforbrydelser en langt større udbredelse af kriminalitet, end der er blevet registreret af politiet. Det kan der være flere grunde til. Offerundersøgelsens data vedrørende hadforbrydelser er for det første baseret på et spinkelt datagrundlag, hvorfor resultaterne er behæftet med usikkerhed. Dertil kommer, at en stor andel af den oplevede kriminalitet ikke bliver anmeldt til politiet. Det er endvidere uvist, i hvilket omfang det, som respondenter har oplevet at være udsat for, i alle tilfælde er kriminaliseret. Rigspolitiets årsrapport baserer sig, som skitseret ovenfor, på politiets registreringer på baggrund af anmeldelser, samt på en vurdering af, hvorvidt de enkelte anmeldelser strafferetligt set kan kategoriseres som en hadforbrydelse ud fra en objektiv vurdering af gerningspersonens forsæt og motiv. Både offerundersøgelserne og politiets årsrapporter er vigtige kilder til viden om forekomsten af hadforbrydelser i Danmark, da de belyser forskellige facetter og aspekter ved problematikken. Men da politiets årsrapport og offerundersøgelsen samtidig repræsenterer forskellige indfaldsvinkler på forekomsten af hadforbrydelser, skal man være forsigtig med at sammenligne offerundersøgelsen og årsrapporten.

7. Tiltag på hadforbrydelsesområdet

Ændring af straffeloven (strafskærpelse for forbrydelser med baggrund i andres handicap)

Den 1. maj 2021 trådte en ændring af straffeloven i kraft, der indebærer, at ordet "handicap" er tilføjet til straffelovens § 81, nr. 6, om hadforbrydelser. Det er således med virkning fra denne ændring en strafskærpelse omstændighed, at en strafbar gerning helt eller delvist har baggrund i andres handicap.

Begrebet "handicap"

Det følger af forarbejderne til ændring af straffelovens § 81 nr. 6, at begrebet "handicap" skal forstås i overensstemmelse med definitionen i FN's konvention om rettigheder for personer med handicap, som trådte i kraft i Danmark den 23. august 2009. FN-konventionens artikel 1 fastslår, at personer med han-

⁴¹ Som det bemærkes af Justitsministeriet Forskningskontor ifm. diskussionen af omfanget af udsathed for hadefulde ytringer på internettet, så er det kun nogle typer ytringer, der er kriminaliserede i den danske straffelovs bestemmelser: § 266 (trusler), § 266 b (alvorlige hadefulde ytringer), § 267 (æreskrænkelser) og § 268 (bagvaskelser). Det er uvist, i hvilket omfang det, de adspurgte angiver at have været udsat for, i alle tilfælde er kriminaliseret i dansk lov (Justitsministeriets Forskningskontor 2021: 21).

dicap omfatter personer, der har en langvarig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som i samspil med forskellige barrierer kan hindre dem i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre.⁴²

Siden 1. maj 2021 har politiet derfor ved sagsbehandling og efterforskning af sager med et muligt hadmotiv efter straffelovens § 81, nr. 6, skullet være opmærksom på, om en forbrydelse helt eller delvist er begrundet i offerets handicap. Rigspolitiet har således siden 1. maj 2021 medtaget hadforbrydelsessager vedrørende handicap i monitoreringen på området.⁴³

Præcisering af anvendelsesområdet for straffelovens § 266 b, stk. 1.

Anvendelse af straffelovens § 266 b, stk. 1, betinges af, at der er tale om en udtalelse eller anden meddelelse, hvorved "*en gruppe af personer*" trues, forhånes eller nedværdiges på grund af deres race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, tro eller seksuelle orientering.⁴⁴

Ikke enhver gruppering af mennesker er omfattet af begrebet "*en gruppe af personer*". Gruppen af personer, som forhånes mv., kan således blive så stor/mangfoldig, at udtalelsen ikke anses for at udgøre en overtrædelse af § 266 b. En gruppe af personer i § 266 b's forstand skal have et fælles træk/karakteristikum og dermed udgøre en "*bestemt*" gruppe for at være omfattet af bestemmelsen.

Højesteretsdom af 20. januar 2021

I en højesteretsdom af 20. januar 2021 har Højesteret forholdt sig til spørgsmålet om, hvornår der er tale om en "*gruppe af personer*", som er omfattet af bestemmelsen.⁴⁵ Af dommen fremgår, at "*ikke-vestlige migranter*" og "*asylansøgere*" ikke er en persongruppe omfattet af straffelovens § 266 b.

De tiltalte i sagen havde på gaden uddelt spraydåser, der var påført ordet "*Asylspray*" og tekster om ikke-vestlige migranter og asylansøgere, samt flyers med tekst om samme emne. For Højesteret var spørgsmålet, om de tiltalte ved disse ytringer, havde overtrådt straffelovens § 266 b.

⁴² Det følger endvidere af præambel e) ved FN-konvention om rettigheder for personer med handicap, at handicap er et *begreb under udvikling*, og at handicap er et resultat af *samspillet* mellem personer med funktionsnedsættelse og holdningsbestemte og omgivelsesmæssige barrierer, som hindrer dem i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre.

⁴³ Handicap som hadmotiv blev tilføjet ordlyden af straffelovens § 266 b, stk. 1, ved lovændring, der trådte i kraft den 1. januar 2022. Sager om hadtale efter denne bestemmelse, hvor hadmotivet er handicap, er således ikke omfattet af Rigspolitiets monitorering ved nærværende rapport for året 2021. Opmærksomheden henledes endvidere på, at handicap ikke er omfattet af lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af race m.v.

⁴⁴ Fra og med 1. januar 2022 er ordlyden og indholdet af § 266 b, stk. 1, ændret, således at det nu også omfatter handicap, kønsidentitet, kønsudtryk og kønskarakteristika.

⁴⁵ Dommen blev afsagt med dissens. Dommen kan findes her: <https://www.domstol.dk/media/3bgfnrhl/100-2020-dom-ano-nym.pdf>.

Højesteret tiltrådte, at ytringerne var udtryk for forhånelse eller nedværdigelse af den gruppe af personer, som ytringerne angik, og at ytringerne var fremsat offentligt. Det afgørende var herefter, om den pågældende persongruppe var blevet forhånet eller nedværdiget på grund af sin race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, tro eller seksuelle orientering som anført i straffelovens § 266 b, stk. 1.

Højesterets flertal fandt, at persongruppen "ikke-vestlige migranter" og "asylansøgere" ikke var afgrænset ved en bestemt race, hudfarve, national eller etnisk oprindelse, tro eller seksuel orientering, og at ytringerne ikke var rettet mod de pågældende på grund af gruppens race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, tro eller seksuelle orientering. Ytringerne var derfor ikke strafbare efter straffelovens § 266 b, og de tiltalte blev frifundet.

Denne afgrænsning af anvendelsesområdet for straffelovens § 266 b har betydning for, hvad der i henhold til straffeloven kan karakteriseres som en hadforbrydelse og er derfor også relevant for Rigspolitiets monitorering på området. Specifikt betyder det, at der er sager, som tidligere ville kunne være kategoriseret som hadforbrydelser i politiets monitoringsordning, men som efter Højesterets dom ikke længere registreres som sådan. Dette vurderes særligt at have betydning for mulige hadforbrydelsessager på det racistiske område, idet hadet modsat de øvrige områder kan være mere diffust og ubestemt i forhold til specifikke befolkningsgrupper.

Fokus på anmeldelses- og afhøringsituationen

En række rapporter og erfaringsindsamlinger har sat fokus på ofre for hadforbrydelser og deres møde med politiet (Lev og lad leve 2021, Zuleta mfl. 2022). Der har desuden været undersøgelser, som har vist, at der blandt nogle etniske minoritetsgrupper kan være eksempler på mistillid til politiet (se for eksempel Haller m.fl. 2020; Søndergaard 2022).

I forlængelse af blandt andet flerårsaftalen for politiet og anklagemyndigheden har der i løbet af 2021 været stort fokus på, at indsatsen over for ofre skal styrkes, herunder også indsatsen over for ofre for hadforbrydelser. Rigspolitiet skrev således i juli 2021 til alle politikredse, at politikredsene skal være særligt opmærksomme på anmeldelses- og afhøringsituationen i potentielle hadforbrydelsessager således, at borgere ikke skal oplyse om sagen i det offentlige rum – hverken i forbindelse med anmeldelse eller afhøring. Det er endvidere et led i politiets uddannelse, at der skal være særlig opmærksomhed på, at forurettede for hadforbrydelser kan befinde sig i en sårbar situation, der blandt andet indebærer iagttagelse af særlige diskretionshensyn, jf. politiets uddannelse som beskrevet nedenfor.

Bedre information om hadforbrydelser

Med henblik på at sikre bedre og mere oplysning om, hvornår en forbrydelse almindeligvis må anses for at være en hadforbrydelse og for at understøtte en øget anmeldelsestilbøjelighed, blev der på politiets hjemmeside ultimo 2021 lavet en informationsside om hadforbrydelser⁴⁶. Siden er særligt henvendt til

⁴⁶ <https://politi.dk/hadforbrydelser>.

personer, der har været udsat for en hadforbrydelse, og der informeres her om de forskellige måder, hvorpå man kan anmelde hadforbrydelser.

Bedre information til organisationer

Desuden indledte Rigspolitiet i 2021 et samarbejde med Rigsadvokaten, Det Jødiske Samfund i Danmark, Muslimernes Fællesråd, Danske Handicaporganisationer samt Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner (LGBT+ Danmark) om udarbejdelsen af den digitale folder "Råd og vejledning – Til dig, der arbejder med ofre for hadforbrydelser". Folderen blev udgivet medio 2022 og den kan blandt andet findes på informationssiden om hadforbrydelser på politiets hjemmeside⁴⁷.

Folderen medvirker til at sikre bedre og mere oplysning om, hvornår en forbrydelse almindeligvis må anses for at være en hadforbrydelse. Folderen er målrettet organisationer mv., der rådgiver ofre for hadforbrydelser. Den beskriver kort og klart lovgrundlaget, processen frem mod en eventuel retssag og offerets mulighed for at få hjælp.

Kvalitetssikring af Rigspolitiets monitoringsordning

Monitoringsordningen udvikles løbende med henblik på at sikre, at alle relevante anmeldelser og sager identificeres. Dette er særlig relevant i tilfælde af ny lovgivning på området, men også i forhold til den generelle samfundsmæssige udvikling. Der er således et kontinuerligt fokus på at justere og opdatere metoder og teknikker i forhold til at identificere hadforbrydelser, der har baggrund i ofrets race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, tro, seksuelle orientering, kønsidentitet, kønsudtryk eller kønskarakteristika og handicap. Rigspolitiet vil således også fortsat i den løbende dialog med relevante aktører på området have et særligt fokus på at afdække og sikre, at ord og begreber, som kan indikere en hadforbrydelse, identificeres i monitoringen. Blandt andet i lyset af den nylige tilføjelse af handicap til bestemmelserne på området vil Rigspolitiet have et særligt fokus på at sikre, at alle hadforbrydelser, der er motiveret af had på grund af andres handicap, bliver identificeret i forbindelse med monitoringen.

Styrkelse af politiets efter- og videreuddannelse på hadforbrydelsesområdet

Politiet har fokus på at sikre, at medarbejderne i politikredsene har de rette kompetencer til at håndtere hadforbrydelser professionelt og korrekt.

Undervisning i politiets registrering og behandling af hadforbrydelser indgår som en integreret del af Politiskolens basisuddannelse. Herudover udbyder politiet et efter- og videreuddannelses tilbud i håndteringen af hadforbrydelser til alle politikredse. Formålet med uddannelsen er at klæde deltagerne på til at håndtere hadforbrydelsessager bedst muligt samt til at registrere hadforbrydelsessager korrekt i POLSAS. På uddannelsen bliver deltagerne grundigt introduceret til anvendelsen af søgenøglerne, præsenteret for lovgivningen på området og for, hvordan en hadforbrydelsessag bedst muligt efterforskes og belyses. Herudover indgår der oplæg fra forskellige interesse- og civilsamfundsorganisationer med henblik på at

⁴⁷ <https://politi.dk/hadforbrydelser>.

give deltagerne et indblik i, hvordan det er at være en del af en udsat minoritetsgruppe, og hvordan anmeldelsessituationen og mødet med politiet opleves, når man har været udsat for en hadforbrydelse.

Uddannelses tilbuddet er senest revideret således, at de kommende deltagere også vil blive præsenteret for oplæg om traumefokuseret praksis og blandt andet kognitiv afhøring med henblik på at have yderligere fokus på håndteringen af sårbare ofre. Uddannelses tilbuddet er blevet udvidet fra et én-dags kursus til et to-dagskursus med virkning fra 2022.

Dialog med interessenter på hadforbrydelsesområdet

Politiet har dialog med en række centrale interessenter på hadforbrydelsesområdet, herunder Institut for Menneskerettigheder, Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner (LGBT+ Danmark), Muslimernes Fællesråd og Det Jødiske Samfund i Danmark.

Intentionen er, at der gennem afholdelse af dialogmøder etableres et tættere og løbende samarbejde således, at politiet kan udveksle erfaringer med interessenterne samt få et nærmere indblik i, hvordan hadforbrydelsesområdet opleves og udvikler sig. Dialogmøderne har været afholdt med jævne mellemrum over de seneste fem år, og det er intentionen at forsætte møderne.

Da det fra maj 2021 er blevet en strafskærpende omstændighed, hvis man udsættes for kriminalitet på baggrund af et handicap, jf. straffelovens § 81 stk. 6, har politiet også indledt dialog med Danske Handicaporganisationer.

Herudover mødes Rigspolitiet med jævne mellemrum med andre interesseorganisationer og myndigheder, som ønsker at indgå i en dialog med politiet om hadforbrydelsesområdet.

Deltagelse i internationale netværk

Politiet indhenter løbende viden og etablerer samarbejder via deltagelse i internationale netværk vedrørende hadforbrydelser.

Aktuelt deltager politiet fortsat i en række arbejdsgruppemøder vedrørende indsamling og registrering af data på hadforbrydelsesområdet. Møderne er som tidligere år organiseret af EU's Fundamental Rights Agency (FRA). Arbejdsgruppen består af repræsentanter fra alle medlemslandene i EU.

Rigspolitiet overtog pr. 1. november 2015 funktionen som nationalt kontaktpunkt i forhold til OSCE's⁴⁸ Office for Democratic Institutions and Human Rights (ODIHR) vedrørende forbedringen af forholdene for

⁴⁸ Organisationen for sikkerhed og samarbejde i Europa

ofre for hadforbrydelser i hele OSCE-regionen. Rigspolitiet har i denne funktion deltaget i ODIHR-konferencer vedrørende hadforbrydelser og bidrager herudover løbende med opgørelser over antallet af hadforbrydelser i Danmark til ODIHR's årlige hadforbrydelsesopgørelser.

Endelig deltager politiet og anklagemyndigheden i et mødeforum under EU-kommissionen vedrørende bekæmpelse af racisme, fremmedhad og andre former for intolerance⁴⁹. Møderne skaber mulighed for, at medlemslandene kan diskutere og erfaringsudveksle "best practice" inden for hadforbrydelsesområdet, for eksempel forebyggelse og bekæmpelse af hadforbrydelser samt støtte til ofre for hadforbrydelser.

⁴⁹ High Level Group on combating Racism, Xenophobia and other forms of intolerance.

Litteratur

Bjørge, Tore (2018). Høyreekstremisme i Norge – Utviklingstrekk, konspirasjonsteorier og forebyggingsstrategier. Politihøgskolen, Oslo.

Det jødiske samfund i Danmark (2019). *Rapport om antisemitiske hændelser i Danmark i 2018.* <https://mosaiske.dk/wp-content/uploads/akvah-2018.pdf> (hentet d. 20.07.2021).

Det jødiske samfund i Danmark (2020). *Rapport om antisemitiske hændelser i Danmark i 2019.* <https://mosaiske.dk/wp-content/uploads/rapport-om-antisemitiske-haendelser-i-danmark-2019-210107.pdf> (hentet d. 20.07.2021).

Ejrnæs, A., Scherg, R. H., Cold, A., & Staunstrup, J. K. (2021). *Natteliv og vold. En geografisk analyse af udviklingen i nattelivsrelateret vold under coronapandemien.* Roskilde universitet.

EU Kommissionen (2017). Improving the recording of hate crime by law enforcement authorities – Key guiding principles. http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/ec-2017-key-guiding-principles-recording-hate-crime_en.pdf (hentet d. 07.06.2018).

Gover, A.R., Harper, S.B. & Langton, L. (2020). Anti-Asian Hate Crime During the COVID-19 Pandemic: Exploring the Reproduction of Inequality. *Am J Crim Just* 45, 647–667 (2020).

Birk Haller, M., Kolind, T., Hunt, G., & Søgaard, T. F. (2020). Experiencing police violence and insults: narratives from ethnic minority men in Denmark. *Nordic Journal of Criminology*, 21(2), 170–185.

Hansen, I. (2022). Anmeldt hatkriminalitet i Oslo politidistrikt 2021. Oslo politidistrikt.

Justitsministeriets Forskningskontor (2020A). Ytringsfrihed i Danmark: En undersøgelse af danskeres holdninger til og oplevelser med ytringsfrihed. Justitsministeriet.

Justitsministeriets Forskningskontor (2020B). Udsathed for vold og andre former for kriminalitet. Of-ferundersøgelserne 2005 – 2019. Justitsministeriet.

Justitsministeriets Forskningskontor (2021). Udsathed for vold og andre former for kriminalitet. Of-ferundersøgelserne 2005 – 2020. Justitsministeriet

Justitsministeriets Forskningskontor (2022). Udsathed for vold og andre former for kriminalitet . Of-ferundersøgelserne 2005-2021. *Hovedtal.* Justitsministeriet.

King, R. D. & Sutton, G. M. (2014). High Times for Hate Crimes: Explaining the Temporal Clustering of Hate Motivated Offending. *Criminology*, 51:871-894.

Lev og lad leve. (2021). #Stop hadet nu. 1000 eksempler på had og hvordan vi stopper det. Lev og lad leve.

Politiet (2020). <https://politi.dk/statistik/hadforbrydelser>

Rigsadvokaten (2022). *Afsnittet om hadforbrydelser* <https://vidensbasen.anklagemyndigheden.dk/h/6dfa19d8-18cc-47d6-b4c4-3bd07bc15ec0/VB/4e84faaa-448d-46c3-889e-a4f5a19fee80?showExact=true> hentet d. 07.10.2022).

Schumann, S., & Moore, Y. (2021). Timing is Everything: The COVID-19 Outbreak as a Trigger Event for Sinophobic Hate Crimes in the United Kingdom. *CrimRxiv*.
<https://doi.org/10.21428/cb6ab371.283a70a2>

Søndergaard, J. K. (2022). *Etnisk profilering. Oplevelser og konsekvenser af minoritetsetniske mænds møder med politiet*. Institut for Menneskerettigheder.

Williams, M. & Burnap, p. (2015). *Cyberhate on Social Media in the Aftermath of Woolwich: A case study in Computational Criminology and Big Data*. <https://academic.oup.com/bjc/article/56/2/211/2462519> (hentet 04.08.2020).

Williams, M. & Pearson, O. (2016). *Hate Crime and Bullying in the Age of Social Media*. https://orca.mwe.cf.ac.uk/88865/1/Cyber-Hate-and-Bullying-Post-Conference-Report_English_pdf.pdf (hentet d. 29.05.2016)

Williams, M. L. & Burnap, P. (2016). *US and them: identifying cyber hate on Twitter across multiple protected characteristics*. <http://epidatascience.springeropen.com/articles/10.1140/epjds/s13688-016-0072-6>

Zuleta, L., Bahat, Y., & Steffensen, T. (2022). *Had mod minoriteter. Fortællinger om had i hverdagen*. Institut for Menneskerettigheder.